

UNIREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

De an 150 Lei
Pe jumătate 75 Lei
la strălucitate 300 Lei

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIREA POPORULUI”, Blaj, jud. Târnava-Mică
Director ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei
a doua și a treia oră 4 Lei.

Pace și bună învoire!

(al) Sfânta sărbătoare a Nașterii Domnului ne umple iarăși casele cu haruri cerești și bucurii.

Moș-Crăciun vine, ca totdeauna, cu minunata veste a ieslelor din Viflaim, cu fulgurea domoală a zăpezii neprihănite, care întinde vâl alb, de pace și de uitare, peste toate necazurile și durerile vieții. Răsună pretutindeni fermecătoarele colinzi bătrânești care ne grăiesc atât de frumos despre cei Trei Crai cetitori de stele și despre pruncușorul-împărat, învelit în scutece sărace. Și 'n colibe și 'n palate zimbetele măicuțelor sunt mai dulci și mai pline de duioste ca oricând. Mireasma îmbietoare a colăceilor proaspeți și căldurica prietenoasă din vatră umplu seara sfântă de dragoste de viață și de nădejdi înaripate.

Toate acestea îndemnuri pline de farmec și de simțiri fericitoare ne vin de departe, de peste țări și mări, și din adânc de vremuri de mult călătorite. Omenirea se sbătea în noian de fărădelegi și de păcate. Pumnul celui mai tare stăpâna cu legea păgânească a „dintelui pentru dinte”. Sus era desfrâu și risipă, jos robie dobitocească, plângere și vaer. Locuitorii pământului nu cunoșteau iubirea și râurile curgeau îndoite cu lacrimi și sânge. Capetele celor fără putere cădeau sub ascuțișul sabiei ca frunzele de toamnă retezate de crivăț. Mormane de trupuri omenești se ridicau în răsboaie nelegiuite și sporeau capiștile pe la toate răspântiile.

Cu adevărat sângele celor năpăstuiți umplea lumea și vaerele se înălțau spre ceriu, așteptând dreptatea dela Dumnezeu-Zlditorul.

Și dreptatea dumnezească a venit.

Cum? Cu fulgere și trăznete, cari să sfășie dela un capăt la altul capiștile păgânești? Cu foc și pucioasă, cari să mistuie și să risipească idolii cei fioroși ce se hrăneau cu hecatombe, cu jertfe sângeroase de oameni și animale? A trimis Dumnezeu taberele sale de arhangeli

răsbunători, mai numeroși decât nisipurile mării, cari să treacă prin ascuțișul sabiei pe toți răii și netrebnicii călcători ai poruncilor sale? A deschis el pentru a doua oră stăvilarele văzduhurilor, ca un al doilea potop să înece lumea și să o cu-

rete de răutăți? Ori a reînviat plăgile celea cutropitoare cari au pierdut odinioară pe Faraonii cei îndobitociți ai Egiptului? O nu, nimic din toate acestea!

Preabunul și înduratul Dumnezeu a găsit altă cale pentru mântuirea lumii din răutățile sale. Colo departe, în țara Palestinei, între cedri și smochini, între sicomori și ogalipsi, într'o margine de oraș, în sălaș umil de oameni fără căpătâi, fecioara preasfântă a poposit cu fața îngălbenită de dureri. O stea luminoasă s'a aninat deasupra, în toarta nevăzută a văzduhului, ca o candelă de veghe dumnezească. În locul arhangeliilor răzbunători, înzeuați în plătoșe și 'n mânia, s'au prefirat din ceriu șireaguri pacinice de îngerăși cu aripioare albe, cari cântau: „Mărire lui Dumnezeu întru celea de

sus, pe pământ pace, și între oameni bună învoire!”

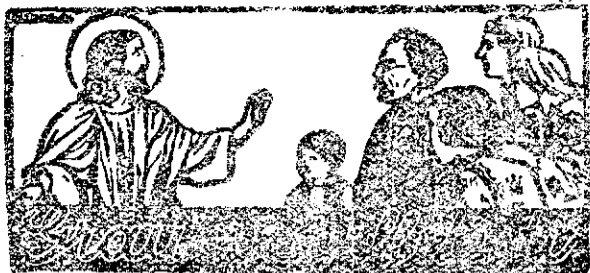
Peștera întunecoasă și rece s'a umplut de strălucire. Maica sfântă zimbea fericită. Ochișorii pruncului din iesle licăreau iubire dumnezească. Filosofii cetitori de stele se cucureau în genunchi, îmbiind daruri. Păstorii se minunau. Și chiar și dobitoacele necuvântătoare, simțind neobișnuita lumină a nopții sfinte, au apropiat cu duiosie capetele lor spre sfânta minune din iesle!

Ce mare, ce covârșitoare a fost mila și bunătatea dumnezească! Așa a trimis el, Marele Stăpân, dreptatea în lume, pe solul și fiul său ceresc, pe Isus împăciuitorul, ca nimeni să nu tremure, nimeni să nu se teamă, ci mai vârtos cu încredere și nădejde sfântă să se apropie! Val de uitare a trimis Dumnezeu peste toate capiștile și răutățile pământului, ca încreștinarea să se facă cu dragoste, cu iubire, cu apropiere de pace și uitare.

Iar de-atunci, de când a lucit steaua sfântă asupra ieslelor din Viflaim, dulcea sărbătoare a nașterii Domnului este prilej de dragoste între oameni, de uitare a strâmbătăților și durerilor, de praznic măreț și fericire fără prihană. Și, ca un statornic semn ceresc, în preajma Crăciunului vine neaua cea albă și curată, care întinde steag dumnezeesc peste toate pripoarele, astupă orice uriciune, orice noroi, netezind prăpastiile și îmbilanzind și piscurile colțuroase ale munților încremeniți în dărzenie.

Nașterea lui Isus a venit să îmbilânzească și să șteargă toate răutățile și durerile din lume. A venit să împăciuiască și să apropie pământul de bucurie și mila dumnezească. Acum, nătatea și mila dumnezească. Acum, când harul ceresc umple mai mult ca oricând toate sălașele, colibele și palatele, când steaua sfântă mișcă toate inimile, să ne pătrundem cu toții de glasul soliei sfinte dela Viflaim și să cântăm, cu îngerii dimpreună:

*Lui Dumnezeu mărire,
Între noi bună învoire!*

Tălcuirea evangheliei duminicii

Duminica după Nașterea Domnului (Matei 2, 13—23).

Evanghelia de astăzi ne povestește trei întâmplări din viața Mântuitorului: 1., fuga în Egipt (stih 13—15), 2., uciderea pruncilor din Bethleem (16—18) și 3., întoarcerea în Nazaret (19—23).

13. *Iară dacă s'au dus magii, iată ingerul Domnului s'a arătat în vis lui Iosif, zicând: „scoală-te, ia pruncul și pe muma lui și fugi în Egipt și fii acolo până voi zice ție, căci vrea Irod să caute pruncul ca să-l piarsă“.*

Se pare că ingerul a dat poruncă încă în noaptea plecării magilor. (Chiar de aceea aducerea lui Isus la biserică și întâmpinarea Domnului nu s'a putut întâmpla decât înainte de fuga în Egipt, iară magii nu au venit îndată după nașterea Domnului, ci poate abia la un jumătate de an, ca să i-se închine, aducându-i daruri). Iosif, om drept și cu frica lui Dumnezeu, nu stă nici o clipă la îndoială ci pleacă numai decât, încă în aceeași noapte, luând pruncul și pe muma lui. Se naște întrebarea că oare pentru ce i-a poruncit ingerul să plece tocmai în Egipt. Trei sunt cauzele: 1., pentru că Egiptul era țara cea mai apropiată, 2., pentru că acolo obișnuiau jidovii să se refugieze și 3., pentru că Dumnezeu așa a binevoit, ca în Mântuitorul, adevărații Fii al lui Dumnezeu, să se împlinească ceea ce i-s'a întâmplat fiului moral al lui Dumnezeu, care este

poporul izraelitan, și care și el și-a petrecut o parte din viață în robia Egiptului.

14. *Iară el sculându-se a luat pruncul și pe muma lui noaptea și s'a dus în Egipt.*

Dela Bethleem puteai ajunge în Egipt, pe jos, cam în 40 de ore. Creștinii cei vechi spun că sfânta familie s'ar fi odihnit puțin mai întâi în satul Matarije (= apă proaspătă), care se află cam la 10 kilometri spre nord-est dela Kairo și că ar fi petrecut întreg timpul refugiului pe locul unde se află astăzi biserica coptică (credința pe care o au abisinienii) Abu Serge), în Kairo-vechiu, unde au fost prizoniți de către o familie de jidovi refugiați.

15. *Și a fost acolo până la moartea lui Irod, ca să se împlinească ce s'a zis dela Domnul prin prorocul ce sice: „din Egipt am chemat pe fiul meu“.*

Prin fuga în Egipt Dumnezeu a voit să arate că Fiul său cel iubit într-o ale sale a venit și ai săi pe dânsul nu l-au primit (Ioan 1, 11). Sf. evanghelist Matei mai vede în aceasta și împlinirea unei prorocii mesiane: »din Egipt am chemat pe fiul meu«, care se află la prorocul Ozia 11, 1. Sf. familie a rămas în Egipt cam un jumătate de an, adică până la moartea lui Irod cel Mare, care s'a întâmplat la anul 750 după întemeierea cetății Roma (adică la anul 4 după nașterea Domnului, conform calculului ce-l urmăm astăzi).

Despre călătoria aceasta nu ne povestesc nimic, nici sf. evangheliști, nici istoria. În schimb legende și tradiția ne spun că văzându-l pe Isus fără sălbatice s'au îmblânzit asemenea mieilor, palmierii i-s'au plecat, drumul i-s'a umplut cu flori, în pustie au izvorât izvoare, drumul li-s'a scurtat, depărtările au dispărut, idoli au căzut la pământ, spiritele necurate au fugit, cei îndrăciți s'au vindecat, și altele multe.

16. *Atunci Irod, văzând că l-au batjocorit magii, s'a mâniat foarte și a trimis în Bethleem și în toate hotarele lui să ucidă pe toți pruncii de doi ani și mai mici, după vremea care a întrebat dela magii.*

Irod a fost un rege foarte crud care, în fiecare an al domniei sale, a poruncit, să se facă câte un măcel. El a poruncit, cu puțin înainte de moarte, să fie ucis propriul său fiu, iară când era sigur că nu mai are multe și și-a adus aminte că nu-l va jeli nimenea, a poruncit să fie duși toți generalii săi în teatrul din Ierihon și să fie uciși fără milă. Dela un astfel de tiran ne putem aștepta și la un astfel de măcel, în care să fie uciși atâția prunci mici. Pomenirea acestui măcel biserica noastră îl prăznuște la 29 Decembrie când este »pomenirea sfinților 14 mii prunci uciși de Irod«.

17. *Atunci s'a împlinit ce s'a zis prin Ieremia prorocului ce sice: 18. „glas în Rama s'a auzit, plângere și tânguire și finet mult: Rahil își plânge fiii săi și nu vrea să se mângâie, căci nu mai sunt“.*

Rams era un orașel, între granițele țărilor lui Iuda și a lui Izrael, la o depărtare de 2 ore de Ierusalim spre nord. Astăzi este un sat amărit și se numește er-Ram. În acest orașel au fost adunați Evreii, pentru ca să fie duși în prisoarea babilonică. Rahil este mama lui Iosif și a lui Benjamin. După cum Rahil nu mai afla alinare, știindu-și pierdut pe Iosif, tot așa nu se pot mângâia nici mamele pruncilor uciși. Cuvintele acestea sunt luate din prorocia lui Ieremia prorocul 31, 15

19. *Iară dacă a murit Irod, iată, ingerul Domnului în vis s'a arătat lui Iosif în Egipt, 20., zicând: „scoală-te, ia pruncul și pe muma lui și mergi în pământul lui Israel, căci au murit cei ce căutau sufletul pruncului“.*

Moartea lui Irod s'a întâmplat la sfâr-

Foița „UNIRII POPORULUI“

Colinda colindătorilor

Fii d'om vesel d'omul bun,
Că ne-a venit sfânt Crăciun,
Iar la sfântul de Crăciun
Iacă-mi vin și junii buni,
Junii buni, colindători,
Ficiorii, bătrânilor
Și încă cu-a vecinilor.
Da hoș, Doamne, cum ni-ș vin
De 'nchititii, de 'mpodobitii,
De frumoși, de sănătoși!
Mândru-i drumu 'mpodobit
Cu flori sfinte de argint,
Florile-s pline de rouă,
De rouă de primăvară.
Junii 'n casă ne d'ntără,
Peana 'n grindă ne-o jucară,
Roua sfântă-o scutură,
Căți cu roua ajunge-s'or,
Cei mai mici mari face-s'or,
Cei bătrâni s'or d'aldui.
Mâna stângă-i crucea sfântă,
Al' dreaptă și-o găleată
Și 'n găleată un măr roșu
Și-un firuș de trandafir
Și-un stâlpar de busuloc,
Busuloc nevestelor,

Trandafirul fetelor,
Mărul roșu junilor,
Găleata-i a pruncilor,
Crucea-i a bătrânilor!

Noi cântăm și colindăm,
Lui Crăciun o d'inchinăm,
Să fie cu sănătate!

O seară de Crăciun neuitată

Eram, în iarna anului 1910, student la Budapesta. De mult mă tot gândeam să petrec o vacanță de Crăciun la Budapesta, ca să văd, cum își petrec locuitorii unei capitale sărbătorilor Crăciunului. Și — oricât mi-a părut de rău după minunatele noastre colinduri, după seara de Crăciun pe care era s'o petrec în sânul familiei, după vecernia împreună cu litie și cu utrenie a Ajunului, după liturghia atât de sărbătorească a zilei întâi de Crăciun, după povestirile din vremuri de demult ale Tatei — în sfârșit m'am hotărât totuși să rămân și să văd și datale din acel mare și frumos oraș.

Zilele din urmă ale vacanței au trecut iute, fiindcă aveam mult de învățat, că tocmai mă pregăteam la un examen. Cu atât mai greu îmi treceau însă serile, fiindcă prietenii mi-se dușeră cu toții și astfel nu prea aveam cu cine schimba o vorbă românească. Dar, în

sfârșit, au trecut și acestea și iată mă singur, în seara de 24 Decembrie, pe străzile Budapestei.

Era o seară de iarnă, frumoasă și liniștită. Lumina galbenă a lunii se zărea din când în când printre norii groși de fum, iară stelele licăreau par'că mai liniștite decât altădată deasupra înălților case cu toate ferestrele luminate. Văzicul sgomot de pe străzile principale mi-se părea mai mic decât altă dată și oamșii pururea grăbiți de pace acumă îmi păreau atunci cumva mai gânditori și mai serioși decât oricând. Tramvaiele erau întinse de lume, iară la halte lumea se înghesuia mai altfel decât până atunci ca să poată încăpea în ele. Către ora 7 înă luma dispăruse aproape cu desăvârșire de pe străzi, tramvaiele veneau tot mai rar, numai trăsurile elegante mai treceau în fugă pe străzile liniștite, iară prăvăliile și atelierile se închideau rând pe rând, rămânând numai vitrinile luminate.

Seara de Crăciun este singura seară în Budapesta, când străzile rămân goale, iară tramvaiele cu slopotele lor asurzitoare pleacă și ele mai de grabă ca de obicei, la culcare, ba până și trăsurile se răresc aproape cu totul, imprumutând astfel orașului o înfățișare tainică, de sărbătoare.

În seara aceea chiar și cafensele, altădată pururea pline, se golesc, numai câte un chelner trist și gânditor mai servește pe vreun burlac bătrân și necăpătit ori pe câte un

ștind luni Martie a anului 750 după înțemeierea Romei (4 d. Hr.) și a fost tot atât de groaznică precum au fost și faptele sale. Istoricul evreu Iosif Flaviu descrie clipele din urmă ale acestui tiran într'un mod îngrozitor: Un foc încet i-a mistuit intensul. Era plin de bube și avea dureri groaznice la mâțe. Picioarele și întreaga parte de jos a trupului îi erau pline cu apă. Părțile rușinoase ale trupului începuseră să se putrezi și să fie mâncate de viermi. Răsufă cu foarte mare greutate și întreg trupul îi era chinat de spasmuri groaznice.

21. Și sculându-se, luă pruncul și pe muma lui și veni în pământul lui Israel. 22. Iară auzind că Arhelau împărățește în Iudea în locul lui Irod tătâne-său, s'a temut a merge acolo și, luând știre în vis, s'a dus în părțile Galileii.

După moartea lui, tronul este ocupat de fiul său Arhelan, dupăcum poruncise Irod prin testament. Și acesta însă a fost tot atât de tiran ca și tatăl său, așa că după nouă ani de domnie a fost alungat de pe tron și surghiunit la Vienna în Gallia (Franța de astăzi).

Iosif se mută în Galilea, unde stăpânea Irod Antipa, care nu era așa de săngeros ca Arhelau.

23. Și a venit de a locuit în cetatea ce se cheamă Nazaret, ca să se împlinească ceea ce s'a zis prin proroci, că Nazarinean se va chema.

Isaia prorocul zice, la 11, 17, că »va ieși toiag (evrește: nezer) din rădăcina lui Iesse. Cuvântul »nezer« are aceeași rădăcină ca și »Nazaret«, care înseamnă: melădiță, vlăstar. »Toiag din rădăcina lui Iesse« arată că Mesia se va ridica din pătrata de jos a poporului și că și împărăția sa se va desvolta pe rând. Prin strămutarea lui Isus la Nazaret prorocia lui Isaia prorocul se poate considera împlinită, deoparte fiindcă numele de »nezer« dat de proroc lui Mesia se aseamănă cu cuvântul »Nazaret«, având amândouă aceeași rădăcină, de altă parte fiindcă Mesia

s'a născut din rădăcina sau neamul neînsemnat al lui Iesse și a crescut în orașelul Nazaret. Isus a fost numit Nazarinean deoparte fiindcă se născuse în acest orașel, iară de alta fiindcă acest nume era și de batjocură, dupăcum se vede din inscripția de pe cruce: Isus Nazarineanul Regele Iudeilor.

* * *

Viața lui Isus a fost, încă de copil mic, plină de dureri și de necazuri. Pentru ce să fie atunci scutită viața noastră de dureri? — Cât de supus este sf. Iosif prevedinții divine și cum face, fără de a murmura, tot ceea ce i-se cere! — Dumnezeu nu bate cu băta. Cruzimea lui Irod a pedepsit-o cu suferințe groaznice și cu moarte nenorocită. — Ingerul Domnului a fost în viața lui Isus ceea ce este ingerul păzitor în viața noastră. — Isus se ridică din stare de jos la marea vrednicie de dascălul cel mai mare al lumii. Să nu ne fie deci nici nouă rușine de neamul din care ne-am născut.

Părintele Iuliu

Adunarea generală a Reuniunii Femeilor Române gr. cat. din Blaj

Duminecă, la 15 l. e., a avut loc adunarea generală ordinară a Reuniunii Femeilor Române gr. cat. din localitate. Adunarea s'a ținut d. m. la ora 4, în sala de gimnastică a liceului de băieți.

A luat parte lume multă, sala plină. Comitetul Reuniunii, în frunte cu dna *prof. Em. Hopârtean*, prezintă, membre, public local și școlărice.

În cuvântul de deschidere dna prezintă a arătat rolul femeii creștine române în viața obștească. S'au ales apoi comisiile pentru verificarea rapoartelor secretariatului, casieriei și înscrierii de noi membre.

Urmează apoi raportul secretariatului citit de *ds. prof. O. Gaș*. A fost oglinda unei activități vrednice de însemnat, din care spieșim și noi următoarele:

Reuniunea a ținut ultima adunare generală la 11 Dec. 1932. Asumite împrejurări ne-

norocoase, dintre cari prin unele a trecut însăși conducerea Comitetului, dna prezintă și el secretar, au împiedecat ținerea adunărilor generale de atunci încolo.

Activitatea Comitetului însă n'a fost împiedecată. Ea z'a desfășurat lucrul, dar stăruitoare și mult folositoare. Astfel în 1932, de la data ultimei adunări generale, a ținut două ședințe, împărțind săracilor din Blaj, cu prilejul sf. sărbători ale Crăciunului din acel an suma de Lei 13 200.

În 1933 s'au ținut nouă ședințe. În toate s'a lucrat pentru ajutorarea săracilor și pentru adâncirea vieții religioase. În 1934 s'au ținut 7 ședințe, iar în 1935 s'au ținut 13.

S'au aranjat apoi 5 festivaluri, ceaiuri, serate, teatre. La ceaiuri mai ales cheltuielile materiale au fost suportate de membrele Comitetului, pentru că din venit să se mărească fondul de ajutorare.

Comitetul a hotărât înființarea unei *secții caritative*, care să dea necăjiților, bolnavilor și părăsiților sfaturi morale, igienice ș. a. Această secție se îngrijește și de bolnavii din spital, de partea lor suflătoare.

În ce privește partea morală-intelectuală, în cadrele Reuniunii s'au ținut numeroase conferințe religioase de către conferențieri de seamă. În fiecare an, în postul Paștilor, s'au ținut exerciții spirituale pentru membrele Reuniunii, la dumineci și sărbători, după masă, s'au ținut predici pentru servitori, pregătindu-i pentru mărturisiri în preajma sf. sărbători.

Pentru bisericile din Vechiul Regat Reuniunea a dăruit 7.198 Lei, strânsi prin colecții. Pentru infometajii din Basarabia a strâns 12.361 Lei plus de-ale mâncării.

S'au îngrijit tot timpul de podoba bisericii iar din prilejul proiectului de lege pentru legiferarea avortului, membrele au iscălit o moțiune, adresată ministerului de Justiție, în care protestau împotriva gândurilor criminale ale făuritorilor proiectului.

În 20 Oct. 1935 s'a făcut la Teiuș, în cadrele adunării generale a Agru-lui, federalizarea Reuniunilor gr. cat. de femei și încadrarea lor în Agru.

bărbat divorțat sau sfâdit cu nevasta. Până și colportorii de gazete, acei copilași neîngrijiți de nime ori făceți murdari și sărențoși, se retrag în seara aceasta mai degrabă pe la căminurile lor sărăcăcioase, numărându-și cu bucurie bucuriile datorite de astă dată din belșug, de dragul celui ce s'a născut în peștera sărăcăcioasă din Viflaim.

Un prieten ungur, coleg de universitate, săsurat și cu copii, care făcea pe dascălul într'o școală primară dela marginea marelui oraș, m'a invitat să petres seara de Crăciun în familie cu el, între cei doi copilași drăguți ai lui. Am primit cu bucurie, fericit că cel puțin nu rămân singur acasă.

Câtă bucurie simțiră drăguții copilași când, nu peste mult după sosirea mea, se auzi clopoțelul și în camera vecină zăriră pomul de Crăciun, frumos împodobit și cu multe daruri sub el. Moș Crăciunul unguresc nu-și uitase de astă dată nici de mine și-mi dăruie o cutie de tutun »pursicean«, o sticlă cu vin de »Tokaj« și un creion drăgălaș. În clipita aceea mi-am adus aminte de zutele copilăriei mele fericoite, când Moș Crăciun îmi aducea și mie pom de Crăciun, iară Mama se îngrijea să mai am, pe lângă jucăria, turtile și bomboanele aduse de Moș Crăciun, și mere multe și frumoase, împetritate cu nucii aurite.

Ce ferisire pe copii și ce lacrimi de îndestulare în ochii părinților fericiți și îndestulării!

Ne așezară apoi la masa cu adevărat îmbelșugată, la care am avut fericirea să închin mai întâiu cu vestitul și atât de bunul vin veritabil de »Tokaj« și însă din aceea pe care-l beuse pe vremuri însuși împăratul Francisc Iosif I, fiindcă fratele colegului meu era pînă la urmă la chiar pivnițele din Tokaj ale fostului împărat.

Vremea trecu bine și lute, și numai că ne trezirăm că se apropie ora 12 din noapte, când în bisericile catolice de rit latin se slujește întâiu sf. liturghie, având drept ficcare preot latin în ziua de Crăciun să slujească câte 3 liturghii.

Ne îmbrăcărăm cu toții, cei mari, căci copilașii dormeau de mult, fericiți, și plecarăm la biserică.

Partea aceea a orașului, numită Kőbánya era locuită în mare parte de muncitori poloni, cari-și aveau și ei biserica lor simplă, într'o parte mai lăturănică a circumscripției. Drumul nostru ducea totmai pe la ușa acelei biserice, numită capelă, fiindcă era fără turn. Un cor de bărbați și de femei se auzea de departe, un cor foarte duios și plângător, care suna misterios în noaptea liniștită, iară fereștile luminate ale bisericii păreau niște ochi de foc cari îmi străbăteau par'că pân' la măduva oaselor.

Ajunși lângă biserica cu ușile deschise larg, văzurăm o mulțime densă de popor îmbrăcat în jale bisericești — aici în bi-

sericuță nu mai aveai nici unde arunca un ac — cântând o arie frumoasă și melodică. Era imnul polonezilor îl cântau cu toții, cu mie cu mare, în gemuri, cu lacrimi în ochi și cu atâta evlavie și însuflețire de par'că erau pe altă lume. Parcă și acum-i aud încă refrenul: »Igenunchind în fața altarului tău, te rugăm, Doamne, redă ne, o Doamne, patria pierdută!«

Liturghia încă nu începuse, crâșnicul abia atunci încerca să aprindă lumările cele înalte dela altar. Nenorocii de muncitori poloni însă, îmbrăcați în haine de sărbătoare, se adunaseră încă de pe la orele 10 în jurul bisericii, ca să-și cânte imnul lor de jale, imnul lor atât de frumos și de duios.

În seara aceea de bucurie și de intimitate familiară, Polonezii aceia simpli, cari erau conștii că țara lor este împărțită între cele trei puteri hrăpărețe: Rusia, Germania și Austria, nu numai că nu se simțeau bine, ci erau de-a dreptul nenorociți, și plângeau cu hohote știindu-se fără patrie. Da, ei nu puteau sărbători, pentru că Moș Crăciun încă nu le adusesse darul acela atât de mult așteptat, Polonia liberă.

Câtă conștiință națională, câtă demnitate, câtă durere, cât patriotism curat și ideal în suflatele simple ale acestor muncitori polonezi!

Prietenul meu, dimpreună cu doamna sa, mă chemau într'una, să mergem la biserică parohială, unde era lumină multă, ferisire și îndestulare. Eu însă — fiul unui neam, deși nu

Sărbătorirea gazetărilor ardeleni

Gazetarii din Ardeal cu vechime mai mare de 25 ani în ogorul slovelor, au fost sărbătoriți de curând la Cluj — Decorarea sărbătoriiilor — Cuvântările finite

Duminecă în 15 Dec., Sindicatul (societatea) Presei Române din Ardeal și Banat a sărbătorit pe acei ziariști români ardeleni cari au împlinit cel puțin 25 de ani în gazetărie și au scris la zările românești înainte de Unire.

Pentru gazeta noastră, ziua amintită a fost prilej de întretă sărbătoare. Mai întâi pentru că a fost o sărbătoare a presei în general, apoi pentru faptul că între cei 16 gazetari sărbătoriți fac parte și dnii *Al. Lupeanu Melin* și *Iuliu Maior*, directorul și redactorul gazetei noastre. În al treilea rând ne-am bucurat văzând că între cei trei membrii de onoare proclamați de Sindicatul Presei Române din Ardeal și Banat, alături de dnii *Valer Pop* Ministrul Justiției și *Stelian Popescu* fost ministru al justiției, directorul ziarului „Universul”, face parte și *Il. Sa-Dr. Victor Macaveiu* vicarul sf. Mitropoliei de Alba-Iulia și Făgăraș, ca un omagiu de recunoștință pentru sprijinul și concursul dat presei românești și ca un vechiu gazetar care a colaborat pe vremuri chiar la marele ziar vienez „Rechtsport”, arătând acolo dreptatea cauzei noastre românești.

Cei 16 gazetari sărbătoriți sunt următorii: *Ion Agârbiceanu*, dr. *Sebastian Bornemisa*, *Victor Branște*, *Nicolae Bratu*, *Luclan Bolcaș*, *Ion Brotea*, *Ion Clopoșel*, *Alexandru Lupeanu-Melin*, *Iuliu Maior*, *Ion Montani*, *Ion Moșa*, *Teodor Păcășeanu*, *Horia Petra-Petrescu*, *Septimiu Popa*, *Ecaterina Plișig*, dr. *Gheorghe Stoica*.

Sărbătorirea s'a făcut la Cluj, sub patronajul dnii *Valer Pop*, ministrul justiției, de față fiind reprezentanții autorităților bisericești și

Comisiile alese și-au dat apoi părerea asupra rapoartelor, găsim totul în regulă.

La sfârșit, într-o atmosferă de bună dispoziție, s'a făcut împărțirea obiectelor dela tomboia.

civile și ai societăților culturale-patriotice. Biserica unită a fost reprezentată prin *P. Sf. Sa Episcopul Iuliu de Cluj Gherla*.

De dimineață sărbătorii au luat parte la slujbele religioase săvârșite în cele două biserici naționale.

Sedința Sindicatului a fost deschisă de d. președinte al Sindicatului Ziariștilor *Dr. Aurel Gociman*. Dna face un istoric al gazetăriei ardeleni, amintind figurile marilor gazetari cari s'au dus, începând cu *Gheorghe Barișiu*, ca să ajungă la sărbătorii de azi, cari, continuatori ai celor de ieri, muncesc în cadrele României întregite însufleșiți de același dragoste de neam și țară. Pentru felul cum au știut să illustreze profesiunea de ziarist, d. președinte exprimă celor 16 sărbătoriți în numele Sindicatului, întregul său omagiu.

D. Valer Pop a arătat că țara e recunoscătoare celor 16 gazetari cari „au militat înainte de războiu și au contribuit la realizarea idealului nostru național”. În numele *M. Sale Regelui*, a decorat apoi pe sărbătoriți. Dnii *Al. Lupeanu-Melin* și *Iuliu Maior* au fost decorați cu „Steaua României” în gradul de ofițer.

A urmat apoi cuvântul autorităților, în numele bisericii unite vorbind *P. Sf. Sa Episcopul Iuliu Hossu*, arătând mândria bisericii când vede că între cei 16 sărbătoriți sunt 5 preoți, dovadă că presa a stat alături de biserică.

În numele *P. S. Sale episcopului ortodox Nicolae Ivan* al Clujului a vorbit păr. conașterii eparhial dr. *Sebastian Stanca*.

Au mai vorbit d. *Dr. Dunca*, prefectul județului Cluj, în numele prefecturii; d. prof. universitar *dr. Nicolae Drăgan* în numele orașului Cluj; d. prof. universitar *dr. Iuliu Hațiegan*, în numele „Astrei”; d. prof. universitar *Dr. Florian Ștefănescu Goangă*, rectorul universității din Cluj, în numele universității; d. *Raoul*

Anastasiu în numele Direcției Presei din Ministerul de Externe; d. *Marius Peculea*, directorul filialei „Albina” din Cluj, în numele Ligii Antirevizioniste Române; d. profesor *Ștefan Metes*, membru al Academiei Române, în numele „Asociației Patriotice” d. profesor universitar dr. *Vladimir Ghidionescu* în numele „Ligii Culturale”; d. ziarist *Grațian Mărcuș* în numele presei populare, iară studentul universitar *Ioan Pulca* în numele studențimii.

Dupăcum se vede și numai din numele aici înșirate, la sărbătorirea gazetărilor cu cel puțin 25 de ani de muncă au știut să vorbească tot ce are Clujul mai de seamă, fiecare dintre cei înșirați mai sus arătând în frumose cuvinte marea importanță a gazetăriei românești mai ales înainte de războiu.

În numele sărbătoriiilor a răspuns părintele protopop *Ioan Moșa* dela Orăștie, fostul director al „Libertății” și „Gazetei Interesante”, care împlinește 42 ani de gazetărie, arătând viața și munca unui gazetar și mulțumind *M. Sale Regelui* și dnii ministrului *Valer Pop* cari au dorit ca această serbare să fie cât mai înălțătoare.

Era la ora 2 și jumătate când s'a închis ședința solemnă, iară publicul s'a retras la banchetul care s'a dat la „Automobil Club Regal Român” în cinstea celor 16 sărbătoriți. La acel banchet a vorbit președintele gazetărilor d. dr. *Aurel Gociman* pentru *M. Sa Regele*, iară d. ministru *dr. Valer Pop* pentru gazetarii sărbătoriți.

Sărbătorirea vechilor gazetari ardeleni a făcut o impresie foarte bună asupra publicului și va rămânea adânc săpată mai ales în inima gazetărilor tineri cari au putut să vadă că munca grea și neobosită a gazetărilor, deși nu este răsplătită nici odată, dar cel puțin poate fi recunoscută și încă de cel mai de seamă oameni ai țării, începând cu *M. Sa Regele*, ministru, profesori universitari și de mii de cetitori, cari nu pot trăi fără de a citi o gazetă.

Citiți și răspândiți „UNIREA POPORULUI”

atât de nenorocit ca cel polonez, pe acele vremuri însă încă neîntregit — i-am rugat să mă scuze, căci eu vreau să văd și să ascult sf. liturghie cu acei muncitori desmoșteniți.

Și am stat și eu cu ei, am îngenuchiat alături de ei, am cântat și am plâns deodată cu ei, învățându-le imnul pe care astăzi numai în traducere românească îl mai știu: „Îngenuchind în fața altarului tău, te rugăm, Doamne, redă-ne, o Doamne, patria pierdută”!

Oare Români noștri rămași în Ungaria, Jugoslavia, Cehoslovacia, Bulgaria, Grecia și Rusia capabili sunt de atâta patriotism ca acei muncitori polonezi din Budapesta?

Noaptea de Crăciun, din anul 1910, nu voiu uita-o nici odată, nici odată!

Iuliu Maior

Crăciunul Săracului

Trăia, în vremea din pragul războiului, un om, la fâptură ca toți oamenii, dar la suflet, să nu-i găsești nici astăzi pereche, de bun și milos ce era. Numele îi era: *Bunais*, iar oamenii din sat îi mai ziceau și *Săracu*. Nu știu, de ce și în ce fel au ajuns ei să-i spună așa, că numai sărac nu era, nici la pungă, nici cu duhul. Între bogații cei mari încă nu-l puteai număra, că nu stăpânea întinșuri de arături și fânețe, nici în palate nu huzurea. Doar că își rupea și el oasele pe cele 4-5 jugăre de

pământ, din cea mai mănoasă vatră a hotărului, își lungia șelale în jugărul de vie, jumătate cu vită goarnăse și țâța oii, iar cealaltă jumătate plină cu meri pătuli ca lugerii. Din aceste două petece de pământ smulgea *Bunais* atât cât să-i ajungă gurilor din casă și să mzi rupă și pentru târguit, căci câte nu trebuie la casa omului în leg?

Erzu ei alți creștini în sat, cari erau cununăți cu sărăcie și cărora nu le cădea bine apa. Acestora îi s'ar fi potrivit numele de *Săracu*, dar lui *Bunais*? N'a prea nimerit-o gura satului cu nămășitul. Ei, dar încearcă să te bați cu-o lume? *Săracu* l-au botezat, *Săracu* i-a rămas numele și *Săracu* să-i zicem și noi, de-acoi'm colea. Și așa nu are cine să se supere pe noi, căci, pare-mi-se, după cât am oblicit, și-ar fi dat ortul popii, încă de mult. *Săracu*, de care vorbea rândurile acestea, avea un nărav ciudat, cum nu prea găseai la alți oameni. Încă, eu câțeva săptămâni înaintea Crăciunului, de pe la mijlocul postului, de cum auzea copiii, că pornesc pe învățatul colindelor, iar flăcăii se aștern pe învățatul jocurilor dela „Bute”, pornea și el pe stricite, unde și în ce casă și-a implantat sărăcia și foamea colții mai afund. Dar mai cu seamă mirosea unde și în ce casă de om sărac și-a vârit vre-un boteșug nasul. Și toate acestea le afla, fără să întrebe, așa pe nesimțite, pe șoptite, ea și când le-ar fi visat, că nici ai casei nu puteau ghici, ceace știa el.

În ziua de Crăciun, după ieșitul din biserică și după ce prânzia cu ai casei, îl putea, vadea pe *Săracu*, cu traista plină pișuță intrând în câte-o cășcioară, unde n'a dat bună ziua, de când a venit pe lume.

Cine cunoaște bine pe *Săracu*, putea ști că peste pragul călcat de el, în ziua Crăciunului, a trecut și cea mai grea înecare din sat. *Săracu* învățase să calce în urma năcașului, a mizeriei, ca să-o imblânzească cu o pâine, un colac, o bucătică de dulce, o glaje cu vin, un ou-două. Ducea mila în două-trei case, în care se rânjeau durerea și lipsa, mai înfiorător. De unde lux, nu se prea cunoaște, dar unde ducea, răsărea soarele în casă.

Săracu nu-și trămbiția obiceiul. Ba, chiar îl ascundea. Cei ajutoși de el însă, abierau fapta lui, în gura mare:

— „Dumnezeu l-a trimis”.

— „De nu mă ajutara, muriam de foame”.

— „Îngerul Domnului l-a trimis în casa mea”.

— „Dumnezeule, dă-i numai bine”!

O singură dată s'a spus și *Săracu* satului: când a dus un colăcel, o mână de jumeri proaspete și-o stielă cu vin celui mai nenorocit creștin din sat, bătrânului *Greblă*.

— „Când am deschis ușa, nici să fi deschis un grajd: întunec, frig și miros, ca de om mort.

La „bună seara” mea, mi-a răspuns un gemăt dureros, ca din altă lume.

Colțul vesel

La prăvălie

Un țaran mergând odată
După treburi la oraș.
Vede-un domn din prăvălie
Ficotind pe-un scăunaș
Și-l întreabă, vezi, creștinul,
«Ce marfă se vinde aci?»
Iar domnul cu prăvălia
Vrând, chipu,- să-și bată joc,
Spune: »capete de bou!»
Iar țaranul cască gura
Și se miră: »aole!!!
Ți-au trecut, cred cu diavolul,
Căci pe cum văd eu, vecine,
Nu ți-a rămas decât unul.»
IULIU DOMȘA

Mai spune și tu

Un stăpân avea la curte
Un român și un țigan,
Tocmiți amândoi cu plată
Să-i lucreze peste an.
Și vrând omul ca să știe
Ce plătește fiecare,
Intr'o zi-i chiamă de față
Și le face o 'ntrebare:
— Uite-aci, le zise dânsul,
Care dintre voi e 'n stare
Să mănânce o găină
Friptă colea la frigare?
— Eu! — zise țiganu 'n grabă,
Iar românul tace mulcom,
Lasă pe țigan la treabă.
— Dar un cop de vin, pă cînste,
Cine-l poate bea deodată?
Tot țiganul sare iute:
— Io ți-l beau, trăznim'ar, tată!
Românașul, om cuminte,
Tace și de astă dată.
— Dar butucul din grădină,
Cine mi-l aduce 'ncoace?
Românașul tace iară.
Dară și țiganul tace.
Mai târziu tot Cula gureș,
Ca omul care-i sătul
— Mai zi și tu, românico,
Doară vezi că io, călcam'ar,
Fân' acum am zis destul!
Pețelca IULIU DOMȘA

— „Aci ești Greblă?”...

— „Uuuufff”... se auzi dintr'un colț.

„Mai mult pe pipăite, îi pun colțesul și pumnul de jumeri în mâna rece ca sloiul. Dumnezeu, n'am să uit miei odată așa lăcomie.. Nu le-a mâncat, le-a înghițit pe nedumicate. Iar când a prins ciocul stielii între buzele arse de sete și dureri, am auzit un gălgăit, cum n'am mai auzit până atunci, dar niel de atunci în coace. Imi fulgeră prin minte gândul, să nu se îneco, că-l am pe suflet. Am încercat să-i iau glaja dintre degetele-i încolectate pe ea, dar când i-am smuls-o, era târziu, buze tot vlnul din ea. Dar, mulțumesc lui Dumnezeu, n'a murit. S'a făcut bine. Ar hi murit creștinul de foame, măi oameni buni, în ziua Nașterii Domnului și-ar hi fost păcat... Nu-i așa?”

Poate de aceea-i ziceau lui Bunaie, oamenii, Sărasu, că ajută pe săraci.
Am auzit, că tot satul își are câte-un creștin, ca Bunaie, dar nu-i știe decât Dumnezeu.

Petrea Dascălului

Ce-i mai nou în Parlament

Atât Camera cât și Senatul au fost ocupate săptămâna trecută cu discuția la Mesaj. Partidele politice și-au desfășurat adecă programele, arătând fiecare după ce plan are de gând să ferească țara.

Intr'una din ședințe un deputat a lovit pe d. Aurel Dobrescu, deputat național-țărănist, și era cât pe aci să se producă o încăierare generală.

În ședința de Vineri, 13 Dec., d. N. Titulescu a răspuns unei întrebări făcută de către d. Gheorghe Brătianu, președintele partidului liberal-georgist. Acesta a întrebat adecă dacă e adevărat că România vrea să încheie o legătură cu Rusia prin care dă voie acesteia din urmă să treacă peste pământul țării noastre cu armatele.

D. Titulescu a spus că nu a încheiat și nici nu urmărește să încheie o astfel de legătură. Acest lucru e foarte grav — a spus D.-Sa, — și d. Gheorghe Brătianu mai bine mă întreba pe mine personal cum stau lucrurile. Cu toate acestea — a continuat d. Titulescu — urmărim să câștigăm prietenia Rușilor, căci e vorba de un popor de 170 milioane, și mai ales, e vorba de un popor pe care soarta a voit să-l așeze la hotarele țării noastre.

Discursul dlui Titulescu a fost primit cu aplaus de deputați.

În ultima zi a săptămânii trecute, atât Camera cât și Senatul au terminat discuția la Mesaj.

Luni, la ora 12, M. S. Sa Regele Carol II a primit o comisiune de deputați cari i-au adus răspunsul Camerei la Mesaj. Comisiunea s'a prezentat la Palatul Regal din Calea Victoriei în automobile, întovărășite de un escadron de cavalerie.

După ce a ascultat cele citite de d. N. N. Săveanu, președintele Camerei, M. Sa Regele a ținut o cuvântare în care a spus cam următoarele:

Domnule Președinte,

Domnilor Deputați,

Înainte de toate țin să vă mulțumesc pentru frumoasele cuvinte ce Mi-ați adresat cât și pentru bunele urări ce Mi-le faceți Mie și a lor Mei.

Răspunsul ce Mi-ați dat, e un semn de felul cum vedeți Dvs. greutățile prin cari trecem.

Greutatea zilelor de azi nu e numai a noastră, e a lumii întregi.

Dvs. aveți datoria să ajutați guvernul Meu ca să poată înlătura greutățile.

Am observat că vă frământă mai mult partea economică. Pentru a o duce la bun sfârșit, trebuie ca să vă dați mâna cu guvernul Meu și împreună să lucrați.

Nu trebuie să facem numai legi, ci trebuie să facem mai ales multă gospodărie, și nu trebuie să vadă fiecare numai de ale sale, ci să se gândească la bunurile obștești.

Ocerile sunt multe, bugetul nu le poate implini pe toate — a continuat Maiestatea Sa. — Trebuesc implinite mai întâi acele cari sunt mai arzătoare.

Vă repet și acum ceea ce am spus când s'a deschis Parlamentul: Faceți puține legi, dar bune, ca ele să se poată aplica în întregime.

În ce privește politica externă, noi mergem pe același drum: legături bune cu vecinii noștri și cu toate națiunile, pentru menținerea hotarelor și menținerea păcii.

Dar totuși, ca să fim gata oricând, trebuie să întărim cum se cuvine armata.

Pentru ca toate dorințele de mai sus să poată fi îndeplinite, vă rog din nou, ca și de altă dată: uniți-vă. Vă adresează această rugămintă Regele vostru, istoria Țării, și din noianul greutăților prin care trece, v'o adresează acest bun și blând popor românesc.

* * *

La ora 12⁴⁵ s'a prezentat la Palatul Regal comisiunea Senatului, în frunte cu d. președinte C. Dimitriu, ca să aducă la cunoștință Suveranului răspunsul Senatului la Mesaj. M. Sa a răspuns comisiei, cam în același fel ca și Camerei.

În 21 l. c. Parlamentu ia vacanță până în 20 Ianuarie.

Se va pune pace în Africa?

De mai multe luni de zile bubue tunul în Africa. Cele două țări care se răsboiesc, Italia și Abisinia, sunt membre, amândouă a Societății Națiunilor.

Această societate a fost formată după marele războiu care s'a sfârșit în 1918. A fost formată tocmai pentru ca să mențină pacea, să împace în mod pașnic două țări certate, iar dacă nu le va putea împăca, să constate care e vinovată și aceea să fie pedepsită.

Membrii Societății Națiunilor s'au trudit multă vreme să împace Italia cu Abisinia. N'au reușit. Italienii și-au încărcat armele și au trecut în Abisinia.

După pactul său, societatea a căutat atunci pe vinovat. S'a constatat că vinovată e Italia.

Tot după litera pactului, țările cari fac parte din Societate — afară de Austria și Ungaria, cari, după cum se vede iubesc neînțelegerea — au luat măsuri împotriva țării vinovate, adecă împotriva Italiei. S'au luat măsuri mai puține, ori mai slabe, urmând ca să se ia altele dacă bubuitul tunurilor nu va înceta.

Săptămâna trecută era să capete putere alte măsuri împotriva Italiei. După părerea dlor Laval și Hoare, primul ministru al Franței, al doilea al Angliei, măsurile cele noi împotriva Italiei, ar provoca războiul mondial. De aceea ca să înlătore un nou războiu — spun ei, au

trimis, atât la Roma cât și la Adis-Abeba, niște propuneri, în urma cărora s'ar putea restabili pacea.

Propunerile sunt cam următoarele:

1) Un schimb de pământuri între Italia și Abisinia. Abisinia va primi adevărat un port Italian (Assad) ca să aibă ieșire la mare. Italia va primi în schimb o mare parte din pământul Abisiniei.

2. Italianii vor putea să colonizeze, să se stabilească adevărat și să muncească o altă parte din pământul Abisiniei, împărțind puterea cu Negusul.

Aceste propuneri au fost făcute lui Mussolini și Negusului, de către Franța și Anglia. Se părea la început că propunerile nu vor fi primite, mai ales de Negus. Dar Anglia s'a folosit de toată puterea ei și l-a făcut de a primit. A primit și Mussolini.

Propunerile însă, au fost făcute până acum numai pe cale particulară. Ele trebuie desbătute însă într'o ședință a Societății Națiunilor, de față fiind și cele două țări cari se războiesc. Ele au fost desbătute în ziua de 18 I. c. Când scriem aceste știri nu știm dacă au fost primite sau nu. Putem arăta însă starea lucrurilor cu o zi înainte de desbateri. Iată cum era.

În primele zile, multă lume și-a pus încrederea în acele propuneri. Ea a slăbit însă cu totul în ajunul desbaterilor. A slăbit mai ales chiar în țările celor doi miniștri cari au făcut propunerile: în Anglia și Franța.

Deputații englezi au întrebat pe ministrul lor pe d. Hoare:

— De ce să dăm Italiei pământ, pe care n'am voit să i-l dăm înainte de războiu? Ea acum e mai vinovată decât atunci, așa că ar trebui pedepsită, nu premiată.

Așa a pățit și d. Laval în Franța. Unii deputați i-au spus că nu avea dreptul să facă propunerile acelea. S'a produs atunci scandal mare între deputați, încât unul s'a sculat în picioare și a strigat:

— Răsboiul, răsboiul.

La Societatea Națiunilor, domnea aceeași neîncredere. Reprezentantul unei țări a întrebat:

— Dar, dacă am ajuns acolo ca să dăm atâtă Italiei, de ce am mai făcut încercarea periculoasă cu sancțiunile?

Vor reuși dnii Laval și Hoare să-și apere singuri propunerile și să facă să fie primite? Vom vedea.

În ajunul sărbătoririi păcii, lupta continuă în Africa

În săptămâna trecută, frontul din Italia a fost destul de liniștit. S'au produs doar ici-colo mici încercări, rămânând pe câmpul de luptă câte 2—5 morți, în unele părți poate și mai mulți.

Conducătorul armatei italiene se îngrijește acum de organizarea părții ocupate. Împarte ținutul în regiuni, în fruntea cărora pune abisinieni.

Prin acest mijloc, câștigă încrederea localnicilor. Zilele se prezintă o mulțime de abisinieni ca să fie vizitați de doctorii italieni.

Intr'una din zilele săptămânii trecute,

ministrul Italiei la Berlin a primit o scrisoare cu opt mii lire italiene. În scrisoare, care nu era iscălită, era scris următoarele:

Un prieten al Italiei trimite această sumă ca să ajute o țară care luptă cu vitejie.

Din Abisinia au sosit însă știri că la începutul acestei săptămâni lupta a început din nou, crâncenă. Italianii au început înaintarea în provincia Ogaden. Mai întâi avioanele, prin aer, iar pe pământ tancurile și automobilele blindate. A venit apoi infanteria care a avut ciocniri grele cu abisinienii.

Spune o știre abisiniană că 13 automobile blindate au fost prinse de soldații Rasului Kifra.

Avioanele italiene au aprins luna trecută corturile unor batalioane abisiniene. Soldații s'au retras. Când încheiem aceste știri, oștile stau din nou față'n față.

Masaryk, președintele Cehoslovaciei a demisionat

Spre sfârșitul săptămânii trecute, bătrânul președinte al Cehoslovaciei, Masaryk, a demisionat din înalta slujbă pe care a ocupat-o. El a împlinit în decursul acestui an frumoasa vârstă de 85 ani.

În scrisoarea de demisie, a recomandat ca urmaș al său pe d. Beneș, ministru de externe, cunoscut ca un bun pricepător în treburile statului. Alegerea noului președinte s'a și făcut în ziua de 18 Decembrie, dl. Beneș primind 240 voturi, iar profesorul Nemeč 24. 76 au fost albe. Dl. Beneș a și depus jurământul pe constituție și a trecut în revistă compania de onoare.

Se vor mici zilele?

N'au trecut decât câteva săptămâni de când astronomii au dat vestea 'n lume, că luna se va sfărma în bucăți, peste câteva milioane de ani. ! Asum dau altă știre, tot atât de uimitoare. Cică se scurtează zilele, chiar și vara. Iată cum vine asta.

Așa am învățat la școală și așa știm eu toții că pământul se învârte în jurul soarelui în 24 de ore. Dar iată că vin astronomii și spun că așa se învârte oarecândva, cam până prin 1932. De atunci începând se învârte mai repede, cu un sfert de milion de secundă. Și iată de ce.

Corpurile mai grele se învârt mai repede decât cele ușoare. În ultimii patru ani însă, au căzut foarte multe stele, o adevărată ploaie. Dintr'un singur grup de stele au căzut atâtea încât la cântar trag împreună, pe ușor, un milion de tone. Pământul e mai greu decât în 1932 cu un milion de tone. Această greutate nouă îl face să se învârtă mai repede, cu un sfert de milion de secundă în 24 de ore, după cum am spus mai sus.

Vor veni așadar vremuri când nopțile vor fi fără lună iar zilele mai scurte. Când? Spun astronomii că așa peste vreo două milioane de ani. Așa că mai putem dormi liniștiți. Vom avea până la sfârșitul vieții lună, iar dacă vom observa vreo dată că ceasurile se grăbesc sau întârzie cu un sfert de milion de secundă, să nu ne neliniștim. Pământul își vede în pace de cărările lui, statornic din veac.

Troiță la Zlatna

În amintirea lui Horia, Cloșca și Crișan

În ziua de 1 Decembrie a. e. s'a sfințit la Zlatna, cu toată pompa cuvenită, troița ridicată, prin jertfa comunei, eroilor Horia, Cloșca și Crișan.

La sfințire a luat parte, ca reprezentant al județului, d. subprefect Av. Vena împreună cu toate autoritățile locale. Biserica unită a fost reprezentată de preotul local, M. O. Iosif Bogdan. În cuvântarea pe care a ținut-o cu acel prilej, Sf. Sa a spus între altele: Biserica română-unită își pleacă steagul său, cu venerațiune și recunoștință, memoriei acestor seumpi eroi frați ai noștrii, cari au luptat pentru nație, înserându-se în șirul acelor cari au prilejit sărbătoarea națională din 1 Decembrie.

Fi-va această troiță din mijlocul pieții Zlatnei, mărturie generațiilor viitoare, cărora le va grăi despre curajul și vitejia românilor din vremile de restriște și a scuturării sătușelor iobăgiei moșilor și strămoșilor noștri.

Pr. S. Olea

Cum se călătorește pe Valea Ampoiului

În seara zilei de 2 Decembrie o groază de nedescris a cuprins pe călătorii din trenul care circulă pe Valea Ampoiului, între orașul Alba Iulia și târgușorul Zlatna. Nu știm precis, din ce motive, destul că vagonul ultim, a sărit de pe șine mai jos de halta Tânt, mergând cu roatele dinainte pe traversele și pietrele liniei ferate. La zguduirile vagonului geamurile au sărit în tândări, pachetele de pe poliți au căzut jos isbind în călători. Unii au sărit jos, cei mulți însă, oameni în state și femei, au stat locului cu frica în spinare. Vreo 150 de m. a mers trenul așa, până au ajuns la urechile mecanicilor strigătele celor cari au sărit jos.

În birouitoarea atențiune a Ministerului de Comunicații facem următoarele observări — spre binele și ferocirea obștei din munții Apuzeni din partea locului.

1. Să se construiască linie mare, căci linia de-acum este prea îngustă față de înălțimea regulată a vagoanelor, așa că este nelăcomat expusă răsturnării și deraierii — mai ales când și șinele-s vechi, prea mult întruibuite și se mișcă la mersul trenului.

2. Să se aplice un control mai sever personalului ferist de pe această linie, că unii se văd uneori beți în serviciu.

3. În însuși interesul statului este să se pună la punct cum trebuie o linie ferată, căci altfel oamenii se lipsesc de tren, călătorind cu autobusele.

Un călător pășit

Dacă vă place gazeta noastră și o găsiți folositoare, — arătați-o și altora: vecinilor, prietenilor, cunoscuților, îndemnându-i și pe ei s'o aboneze.

Din Gherța Mare

(jud. Satu-Mare)

Organizația Agrului din *Gherța-Mare* a aranjat, în ziua de 6 Dec. a. c., o frumoasă serbătoare culturală.

Serbătoarea s'a ținut la școala primară, îndată după ce s'a terminat sf. slujbă dumnezeiască.

După cuvântul de deschidere al dlui *pres. Gheorghe Zimbor*, a urmat „Salutul Agrului”, cor executat de elevii școlii primare.

De inv. dir. *Teodor Bondor* a arătat apoi chemarea sfântă pe care o are Agrul, în rândurile cărui se făuresc fiii cei buni ai Bisericii și slujitorii cei devotați ai Patriei.

M. O. D. Iustin Pop, preotul local, arată credincioșilor primăria sufletesească ce o aduc eu ei poștii și ceilalți sectari, cari prin momeli isusite dus în rătăcire pe mulți. Îndeamnă pe credincioși să trăiască o viață religioasă adâncă, muncind în ogorul Agrului, asigurând astfel Bisericii și Patriei viitor strălucit.

Elevii școlii au recitat poezii și au cântat frumoase cântări, sub conducerea iscusită a dnei inv. *V. Petrovan* și a dlui inv. dir. *T. Bondor*.

Serbătoarea s'a terminat cu cuvântul dlui președinte *Gh. Zimbor* care a îndemnat pe cei de față să se înscrie în număr cât mai mare în rândurile Agrului.

Din Valea Borcutului

Aproape toți locuitorii din Colonia Valea Borcutului muncesc la minele de aur ale Societății „Aurum”, și așa își agonisesc pâinea cea de toate zilele.

Pentru hrana sufletească a muncitorilor uniți, *Alexiu Pocol*, proprietar de mine în părțile acelea, ridicase mai de mult un lăcaș de închinare, o biserică frumoasă.

În vremea din urmă biserica a trebuit să fie reparată, atât în afară cât și pe dinăuntru. Pentru acest scop, *d. G. Martin*, Directorul Soc. „Aurum” a dăruit suma de peste 100,000 mii Lei.

În ziua de 1 Dec. a. c. s'a făcut binecuvântarea bisericii de către *Rev. D. Alexandru Breban* canonic-prepozit la Baia Mare, înconjurat de un sobor de preoți. Răspunsurile au fost date de muzica militară și de *d. Traian Rășiu*, funcționar, bun cântăreț, ajutat de *d. Traian Trușășu*, student.

Păr. Canonic-Prepozit a ținut o frumoasă cuvântare, în care a arătat cât este de trebuincioasă credința în viața oamenilor, îndemnându-i să se apropie de sf. Taină a Cuminecăturii. A mulțumit apoi dlui *G. Martin*, directorul Soc. „Aurum” pentru dania făcută bisericii.

La masa care a urmat, a vorbit mai întâi *d. Augustin Iuga*, vicepreședintele Comisiei Interimare a orașului Baia Mare, arătând îndoita sărbătoare a zilei: sfîntirea bisericii reparate și serbarea unirii.

Au mai luat cuvântul *Rev. Breban*, *Patriciu Trușășu*, preotul local *Vasile Sabo* și *d. inv. Victor Băcilă* care a tâlmăcit bucuria credincioșilor de a vedea reparat lăcașul de închinare.

(c.)

Praznic cu folos

Între urările colindătorilor dela Crăciun, aproape nici odată nu e uitată aceasta: „Nașterea lui Hristos, să vă fie de folos”. Vorba e rămasă dela strămoșii creștini și vrea să spună: Zilele de praznic ale Crăciunului să nu treacă fără nici un folos pentru tine, gazdă colindată! Dupace vei intra iar în hora zilelor de lucru, tu să

simți că ți-s'a adaus ceva în bine, și în trup, și în suflet!

În trup: odihnit de cele trei zile de sărbătoare, să eși din ele înzdrăvenit, cu puterile sporite, mai plin de sănătate și de putere.

În suflet: în cele trei zile de praznic ai avut timp să te gândești și la cele dinlăuntru ale tale, la sufletul tău cel nemuritor. Și dacă te-ai cercetat bine și ai aflat întuneric în lăuntru, ai căutat să faci lumină. Dacă n'au cunoscut unele adevăruri de credință, ori nu le-ai cunoscut bine, te-ai silit să le înveți și să suplonești în cele trei zile de odihnă. Dacă ai aflat vină, păcat, te-ai curățit de el prin rugăciune, fapte bune, spovedanie. Dacă ai descoperit în tine ură, pizmă, dorinți vinovate, ai luat hotărâre mare să te îndreptezi în viitor.

În chipul acesta vei ști ce-i sărbătoarea, și o vei petrece cu folos, și în trup și în suflet.

Dela urarea cuminte a strămoșilor noi, cei de azi, ne-am îndepărtat mult. Pentru foarte mulți români praznicul nu mai e de nici un folos, nici trupesc nici sufletesc, ci dimpotrivă.

Cum îl stricăm?

Mulți cred că sărbătoarea se cuprinde și se reduce la mâncarea mai multă și mai bună. Și cum zilele de praznic, se pun mai ales după posturi lungi, s'apucă și se'ndoapă în așa măsură, că se îmbolnăvesc. Iasă din sărbători, pentru a se duce la doctor, ori bolesc acasă cu zilele.

Și mai mulți cred că praznicul nu e praznic, dacă nu se îmbată cumsecade. Și bețiile se țin lanț în zilele de sărbătoare, prin satele noastre.

Apoi, mulți români, dacă s'au îmbătat, trebuie numai decât să se și certe, să se bată. Dacă n'are cu cine se bate, apoi își bate nevastă sau copiii. Și așa, în zile de praznic, satele noastre huesc de certe, de bătăi, de scandaluri. În multe familii se strică pacea caselor.

Luni dimineața, sau după sărbători mai mari, oamenii sunt mai istoviți trupește, decât la sfârșitul unei săptămâni de muncă. Și ășă la muncă cu sufletul pus-tiit, fără credință, fără voie bună, mai slabi decât înainte de praznic, și mai păcătoși.

În chipul acesta, praznicele nu ne sunt de nici un folos, ci numai prilej de nenorocire, când ar trebui să fie izvor de noi puteri și pentru trup și pentru suflet.

Nu așa prăznuiau cei bătrâni duminicile și sărbătorile. Ci cu bună și rânduită hoină, care nu-i împiedeca să meargă la biserică, să învețe rugăciuni, să facă cântece religioase, cum sunt colindele ce ne-au rămas dela ei, să se sfătuiască creștinește, să se povățuiască, să se îndrepteze împrumutat, să se curețe de păcate, să-l cunoască mai bine pe Dumnezeu cu porunele lui, și sufletul lor.

Ei urmau urarea: „Nașterea lui Hristos, să vă fie de folos.”

Ion Agârbiceanu

Iubiți cetitori!

Nu uitați să trimiteți prețul abonamentului la foale!

Stricăciune

Mai de mult în sat la noi,
Era bine, spun bătrânii,
C'aveau locuri, pluguri, boi,
Nu n'ntindeau tot la nevoi,
Nici nu duceau dorul pâinii.
Și-ascultau unii de alții,
Cum se cade între frați.
Nu cunoșteau ce-i procesul,
Nici pe domniile advocați.
Căci erau cinstiți bătrânii,
Vorba lor era scrisoare,
Nu te-ar fi mințit vre-unul
Pentru bunul de sub soare.
Astăzi, toate s'au schimbat,
Nu mai vezi stoguri în curte,
Nici mulțumire în sat,
S'au dus toate ca pe apă,
Și te'ntrebi așa mirat:
— Ce blestem a adus cerul
Peste bietul nostru sat?
Eu vă spun, de vreți să credeți:
S'au stins oamenii cei buni,
Și-au rămas niște netrebnici,
Parcă sunt din alte lumi.
Iuzadar le spui: »vecine,
Asta-așa trebuie' făcută,
Și-i vedea că o fi bine»
Ori gândești că te ascultă?
Și țiți car' le e răspunsul?
— Tu să taci, tu ești un nime,
De sfatul tău cine ascultă?
Astăzi e democrație,
Nu se mai face nimica,
Decât numai prin votare,
Iar votarea are un naș
Pe vestitul *aldamaș*,
Și, ca toți să aivă gură,
Întâi își face isprava,
Drăgulița beutură!
Care știe ori și cine,
Nu face în lume bine
Și din votat în votat,
Iată că am dus pe răpă
Fericitul nostru sat.

Serbare de Crăciun

Marti, în 17 l. c., fetițele dela Școala de Aplicație a Școlii Normale de fete din Blaj au aranjat o frumoasă serbare de Crăciun, în sala de gimnastică a liceului de băieți. Sala a fost plină de mulțimea celor cari au venit să asculte colindele fetițelor îmbrăcate în haine strălucitoare de culori și fire aurite. Au fost de față mai mulți *P. canonici*, profesori, părinți ai drăgălașelor copile și mai ales tineret: copii dela școlile primare din localitate sau mai mici, aduși de părinți, ca să vadă și ei serbarea surioarelor mai mari.

Programul a fost bogat și bine întocmit. S'au colindat 12 colinde, culese din satele ardene, ba una chiar din *Basarabia*. S'a jucat apoi o pișă, *Moș Crăciun* de *Serafin Ionescu* în care sunt prinse multe obiceiuri românești ca împărțirea darurilor, sorcova și plugușorul.

Serbarea, drăguță a plăcut mult tuturor, mai ales celor mici pentru cari anume a fost aranjată. Domnișoarele învățătoare *Coșlocariu* și *Petran*, cari s'au trudit să învețe fetițele, pot fi mulțumite de fericirea ce au produs-o, atât fetițelor cari au aranjat serbarea, cât și celor din sală.

Colinda fetelor

*Fecioriță d'ochesiță,
Noi de veste și-am venit,
Am venit c'am d'auzit,
Că ești bund și frumoasă.
De frumoasă te vedem,
Dar de bund nu te știm.
Dac' ai fi o fiică bund,
Și-ai muta pasu 'naintea*

*La lădișă
Cu cheișă*

*Și lada ai descuia-o,
Și pe noi ne-ai dăruit
Cu vre-o doi-trei husușei*)*

*Să ne veselim cu ei,
Mai cu mulți
Cu bani mărunți*

*Să ne fie de ajuns
Dintr'un sat în celalalt
Unde-s feciori de 'nsurat,
Fete mari de măritat.*

*Noi cântăm și colindăm
Și la fiică d'inchindăm
Să fie de sănătate!*

*Sărbători vesele și fericite dorim
tuturor cetitorilor, colaboratorilor și
binevoitorilor gazetei!*

*Nașterea lui Hristos,
Să ne fie de folos!*

Danie frumoasă. Reuniunea „Sfânta Maria” a femeilor gr. cat. din comuna Polana jud. Turda, a dăruit Bisericii române unite din parohia 2 Unirea, următoarele obiecte: două perințe și o panglică pentru evangheliu, toate de mătase și cu fir de aur. Acest dar a fost făcut pentru predicile pe cari preotul bisericii, pâr. T. Radu, le-a ținut în luna Septembrie 1935, cu prilejul misiunilor. Curatorul bisericii române unite din parohia 2 Unirea, exprimă donatoarelor și pe această cale mulțumirile sale.

Conferență. Duminică trecută (15 Dec.) blăjenii au ascultat în sala de gimnastică a liceului de băieți conferența dlui prof. N. Creșu dela Tg. Mureș. În fața unui public ales și numeros, DSA a arătat cum a fost privită creșterea copilului, la noi și în alte țări, înainte și după război. A spus o mulțime de cunoștințe folositoare, cari ajută pe toți cei cari au sub îngrijirea lor creșterea copiilor, viitorul de mâine al țării.

A intrat alba'n sat. Ne temeam că o să petrecem sfintele sărbători ale Crăciunului pe vreme de toamnă. Copiii erau supărați căci steaua lucește frumos numai când ulițele satului sunt albe. Dar iată că săptămâna în care am intrat a adus alba'n sat. A început, luni seara, să fulgulească, încet, amestecat cu ploaie. Până dimineața s'a așezat un strat frumos de zăpadă. În noaptea următoare s'a lăsat

un frig înșepător care a înghețat noroiul de pe uliți. Acum cerul e încărcat, parcă posomorât, așteptând să-și trimită fulgii de zăpadă pe pământ.

Datinele strămoșești în Capitală. Luni, în 23 Decembrie, se va ține în Capitala țării un concurs de datine românești, obiceiuri din bătrâni în legătură cu Crăciunul și Anul Nou, și anume: Steaua, Nașterea, Icoane, Izozii, Sorcova, Sămănatul, Plugușorul ș. a. Toți cei cari lau parte, trebuie să fie îmbrăcați în costume naționale. După ce se va termina concursul, vor merge pe străzi până la Patriarhie, unde I. P. Sf. Sa Patriarhul Miron le va da binecuvântarea.

Căși pomi de Crăciun se vând în Viena. Crăciunul, parcă mai mult decât alte sărbători, este o sărbătoare a copiilor. Atunci vine Moș Crăciun, cu barbă albă, cu coșul plin de daruri în spate, și atunci vestesc copiii nașterea Mântuitorului. Moș Crăciun vine de obicei cu un pom, un brad încărcat cu daruri. La Viena au fost duși, din prilejul Crăciunului, 162 mii de brazi, din pădurile mari apropiate sau mai depărtate. Sunt vreo 580 de plețe unde se vând pomi de Crăciun. Sunt plețele cari, acum, au cel mai bun târg.

Un tren greșete drumul. Acceleratul de Iași—București a ajuns duminică dimineața la Tecuci. Din pricina funcționarilor și mecanicilor somnoroși, în loc să plece de aici mai departe spre București, s'a întors iar spre Iași. Cel din gara Tecuci au observat greșala și au telefonat la toate cantoanele să oprească trenul care mergea pe drum greșit. Au sârit toți cantonierii, învârteau cât puteau lampile roșii dar trenul nu vola nici decât să se oprească. Mecanicii, crezând că sunt pe drumul cel bun, trăgeau din pipă lagura cuptoarelor. În gara Francească s'a oprit. Din fericire nici un tren nu trecea atunci pe linia aceea. Altfel cine știe ce pacoaste mare s'ar fi întâmplat, din pricina unei greșeli ca și care nu am mai auzit alta.

Un om minunat la Constanța. La spitalul din Constanța a fost dus un soldat cu numele Constantin Teodorescu. Doftorii l-au vizitat că nu e ca toți oamenii. El înmulțește, în minte, foarte repede, numeri formați din mai multe cifre. Mai mult, în timp ce face socotelile, vorbește cu mai mulți înși, fără să greșească. În schimb soldatul face unele lucrări de cari nu-și dă seama.

S'au revărsat apele în Macedonia. Râurile Macedoniei s'au umflat și au pornit-o pe câmpii. Regiunii întinse sunt acoperite de apă parc'ar fi lacuri mari. Sate întregi sunt inundate. În zilele trecute, pe un râu mai mare au coborât, într'o singură zi, 20 de case. Regele George a vrut să facă o călătorie în ținuturile inundate. Călătoria însă nu se poate face, deoarece toate drumurile sunt pline de apă.

A fost împușcat pentru că n'a vrut să spună parola. La postul unui regiment din Chișinău s'a prezentat duminică noaptea un sergent-instructor. El se întorcea dela crășmă și era cam în voie. Santinela l-a cerut parola. Sergentul a uitat-o se vede, destul că n'a spus, încercând să între cu sila în cazarmă. Soldatul din post l-a somat să se oprească, dar n'a voit. A ridicat atunci arma și a tras un glonte. Sergentul a căzut mort pe loc.

Când vom abura în America. Se știe că cel dintâi care a sburat cu aeroplanul din America în Europa e colonelul american Lindberg, pe vremea aceea căpitan. De atunci au mai trecut și alții. Toți cari au trecut însă au fost particulari. Acum însă America se pregătește să deschidă un drum prin aer pentru public, adică un aeroplan care să treacă, cu bilet, pe plată, pe oricine ar vrea, din America în Europa, și întors. Acest drum se spune că se va deschide în vara viitoare.

Copii cari au vrut să plece în Abisinia. Doi elevi dela liceul din Ismail (unul de 12, celalalt de 13 ani) urmărea din zăre, cu mare sete, războiul dintre italieni și abisinieni. Ce le-a trecut lor prin cap? Să plece și ei pe front, să lupte în tranșee. S'au împrietinit cu alți doi copii mai marișori și împreună s'au sfătuit: să fure dela ai lor bani și arme. Să-și facă apoi o corabie de pânză și până în Egipt să nu se mai oprească. Unii au și furat, obiecte pe cari le-au vândut, și bani. Poliția însă a mirosit că ce vreau ei să facă. I-a luat la întrebări și a descoperit toate furturile făcute. Acum stau rușinați acasă, și alături de ei și părinții, cari dacă s'ar fi îngrijit mai bine de creșterea lor, ar fi scăpat de această pacoaste.

Aeroplan sfărmat în munți. În ziua de 24 Noembrie a. c. un aeroplan rusesc a plecat dela Moscova spre Asia. De atunci nu s'a mai știut nimic de el. Se bănuia că a trecut munții dar s'a coborât silit în vre-un sat, de unde nu poate da semne de viață până la Moscova. Zilele trecute însă, aeroplanul a fost găsit sfărmat în munți. Conducătorul și cel trei călători cari se aflau în aeroplan, au fost găsiți morți.

Au ars de viu. Într'o pădure din împrejurimile Brașovului, tălau lemne mai mulți muncitori. Peste noapte dormeau acolo, în colibe făcute de ei, căci comuna era cam îndepărtată. În săptămâna trecută, fiind rece, au făcut foc în colibe. La miezul nopții, când muncitorii dormeau cu toții, a început o furtună cumplită care a răsturnat colibe peste ei. Focul s'a întins ca un pârjol, imediat, cuprinzând colibe răsturnate și pe muncitori. Doi muncitori din comuna Sîrbul jud. Buzău au ars de viu. Călătorii au scăpat cu răni mari pe trup.

Radio în buzunar. Până acolo a ajuns știința omenească, încât omul poate să audă, plimbându-se pe stradă, tot ce se spune sau se cântă la posturile de radio din lume. Un aparat mic, care poate fi purtat în buzunar, prinde toate acele sunete. Descoperirea e din anul trecut dar ea a fost perfecționată (făcută mai bună) anul acesta de un italian cu numele Dementio Martini.

S'a prăbușit o stâncă peste linia ferată. Între Lotru și Jibla s'a desprins săptămâna trecută o piatră mare din munte și s'a prăbușit pe linia ferată din apropiere. Linia a fost acoperită pe o întindere de câțiva metri. Piatra s'a prăbușit cu puțin timp înainte de sosirea trenului București-Sibiu. Mecanicii a observat la timp piatra, a oprit trenul doar la câțiva metri de ea, înlăturând astfel o nenorocire.

Într'un copac s'a găsit scheletul unui urs. În apropiere de Odessa (în Rusia, aproape de gurile Nistrului) se afla un stejar

*) Husușel=douăzeci. Bani vechi.

urias, bătrân de câteva sute de ani. Conducerea oraşului a hotărât să taie stejarul, căci era putred şi ameninţa să se prăbuşească. Lucrătorii şi-au ascuţit ferăstraiele şi au început să taie stejarul vestit prin partea locului pentru grosimea lui. Deodată ferăstrăul nu mai vrea să meargă. Lucrătorii cantă să vadă ce-l şi descoperă că înăuntrul copacului, era o scorbură mare în care zăceau oasele unui rus. Se crede că ursul s'a urcat în stejar, acum sunt 175 de ani şi a căzut în scorbură de unde n'a mai putut ieşi. Oasele lui au fost scoase acum.

A murit zdrobit de un copac. Tânărul Octavian Todoran de 16 ani, de fel din com. Ibăneşti jud. Mureş, lucra în pădurile cele multe din partea locului. Într-o zi a tăiat un copac mai gros. Când i-a dat drumul la pământ, copacul a pornit-o tocmai în partea în care sta fiăcăul. Acesta n'a avut timp să se ferească. Prins de crengi şi zdrobit apoi de trunchiul copacului, a murit acolo în mijlocul pădurii.

S'a opărit cu mâncare. Tânărul Ştefan Ignaş, de 15 ani, de fel din comuna Mădăraş, se tot învârtea, zilele trecute pe lângă maşina de gătit. Mâncarea de pe foc era tocmai fierbinte. Deodată halna i-s'a acăţat de oala cu mâncare. S'a tras atunci repede înapoi, dar odată cu el a venit şi oala. Zama s'a vârsat peste el, opărintu-l la gât, plept şi mâinile. Tânărul s'a chinuit cumplit vreo două ore după care a încetat din viaţă.

Un cioban a vândut oile sătenilor. Ciobanul Nicolae Boroş de fel din com. Breţcu jud. Trei Scanne, a plecat în jud. Covurlui unde a făcut târg cu locuitorii alor nouă comune să le pască oile. A strâns el turmă mare, ca din nouă comune, şi a închiriat un păşunat mare unde să poată şine oile. Când să plătească banii din contract, plăteşte dacă ai de unde. Ce s'a gândit ciobanul? A vândut oile sătenilor şi a plătit datoria. A luat apoi tălpăşiţa, pornind singur, pe jos, prin satele Moldovei. A fost prins însă de jandarmi cari l-au înalntat parchetului. Acum cântă la închisoare cântece clobăneşti, unde-i vorbă de nişte oi pierdute.

Copiii să nu se joace cu arma. În com. Miercurea Niraj j. Mureş s'a întâmpiat o nenorocire care era să se termine cu moarte de om. Copilul Ioan Ugral a luat o armă de vânatoare, încărcată, şi a început să se joace cu ea. O fată tocmai atunci făcea curăţenia prin casă şi n'a observat pe copil. Tot ridicând şi slobozind cocoşele armel, deodată ea s'a descărcat şi din nenorocire a nimerit tocmai în servitoare. Aceasta a fost dusă la spital, rănită, dar sunt nădejdi că va scăpa cu viaţă. Dintr-o uşurătate copilărească s'au făcut atâtea cheltueli şi durere.

Hoji de aur. În noaptea de 28 Febr. 1933, şapte locuitori din Almaşul-Mare, în frunte cu un oarecare Petru Teoca, au tăbărit cu feţele schimbate de funingine, asupra paznicului minei de aur a dlui Vasile Metegan, notar în Zlatna. După ce au legat buşean pe paznic, au furat minereu atâta cât au putut duce. L-au pisat apoi într-o colibă părăsită dela marginea comunei. Datorită cercetărilor făcute de d. Lungu Flore, plutonier, şeful postului de jand. Almaşul-Mare, hoji au fost prinşi. Ei au fost înalntaţi Tribunalului Alba, care l-a condamnat după cum urmează: Pe

Teoca Petru, Gh. Sghira şi Simion Zerba la câte 4 ani închisoare. Pe Aron Cloambă la 3, Simion Vraclu la 2 ani şi Lina Teoca împreună cu Aron Sghira la câte 1 an închisoare.

Copil din Basarabia în jud. Făgăraş. Spre sfârşitul săptămânii trecute a sosit în gara Făgăraş primul transport de copii, alungaţi dela vetrele părinţeşti din Basarabia, de foame. Au sosit, deocamdată, 210. Vor sosi şi alţii, căci jud. Făgăraş a primit să găzduiască 850 de copii basarabeni. La vederea celor 210 copii, mici, sdrenţoşi şi slabi, multă lume a început să plângă. Copiii se şineau de mână, ca să nu se piardă. Cei mai mici nu voiau să se coboare, plângeau şi cereau să fie duşi la mamele lor. Trezeci de copii au fost găsiţi bolnavi. Ei fost duşi la spital. Ceilalţi au fost luaţi de familii, din oraş şi dela ţară, cari se vor îngriji de ei.

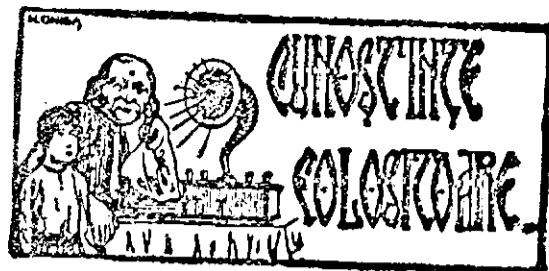
Joc primejdios. Câţiva copii din Adrianul Mare, jud. Mureş, ca să se joace, au început să-şi bată joc de fiăcăul Gheorghe Pal, în vârstă de 19 ani. Acesta s'a infuriat de necuviinţele copiilor şi a alergat după ei. Copiii au rupt-o la fugă, să scape din mâinile volnicului. Au sărit peste mai multe clăi de pae şi fân. Copilul Deneş Bodoni a sărit din vârful unei şirezi de pae. Din nenorocire a căzut tocmai într-o jeapă, care l-a intrat prin burtă şi l-a leşit prin spate. Cu toate îngrijirile, copilul a murit în chinuri groaznice.

A trecut căruţa peste el. Gardianul Alexandru Tecar din Gherla, de fel din com. Sintereag jud. Someş, a plecat săptămâna trecută în pădure să aducă lemne. În drum spre casă, la întoarcere, pe un povârniş, s'a impledecat şi a căzut între picioarele calilor. Aceştia s'au speriat şi au rupt-o la fugă, trecând cu carul peste mâna gardianului. Cu oasele mâinii zdrobite de greutatea carului, gardianul a fost dus la spitalul din Gherla.

Viaţă lungă. Zilele trecute a murit în com. Băiceni jud. Iaşi, femeia Ioana Iacob Palu în vârstă de 114 ani. Toată viaţa a fost deplin sănătoasă, nu s'a plâns nici când de nici o boală. Avea toţi dinţii şi acum la bătrâneţe. Din familia ei au trecut mai multe persoane peste 100 ani de viaţă. Intre alţii o jeleşte un frate de-al ei, mai tânăr, care a implinit 102 ani.

O carte de 30 kg. Se va deschide peste câteva luni, în Germania cel mai mare muzeu aeronautic (în care se poate vedea tot ce se şine de aeroplane) din lume. În muzeu vor avea loc 80 de aeroplane originale, 400 modele diferite şi 200 motoare, cari arată dezvoltarea aviaţiei dela începuturile ei până azi. În mijlocul muzeului va fi aşezat un hidroavion uriaş în care încap 77 de călători. O carte, care cântăreşte 30 de kg., arată cu chi-puri, întreagă dezvoltarea aviaţiei.

Merele sunt bune pentru creeri. Cuprind foarte mult acid fosforic. Ori cât de obosit şi nervos ar fi omul, îndată ce mănâncă 2-3 mere, se linişteşte şi se odihneşte cum ar lua te miri ce leacuri liniştitoare. Merele sunt bune şi ca leac împotriva răcelilor de grumaz. Cei răciţi să mănânce dimineaţa şi seara cel puţin câte un măr, fiindcă acreala mărului vindecă răceala. Bolnavii cari nu pot dormi, dacă mănâncă seara câte un măr-două, adorm mai uşor. Merele sunt bune şi pentru rărunchi, oamenii, cari mănâncă regulat mere, nu au pietre la rărunchi şi nu prea au nici boale de stomac şi de maşe.

Durata vieții

3. Cât trăiesc oamenii

Adeseori oetim în gazete despre oameni, cari au trăit peste 100 ani. Acești oameni sunt foarte rari, căoi în general viața omului durează 70 de ani, iar cea mai lungă viață atinge 80 de ani.

De când e lumea au fost oameni, cari au trăit mult. Cea mai lungă viață au avut-o oamenii înainte de potop. Atunci oamenii erau mai puțini decât acum, și pentruca să se poată înmulți, Dumnezeu i-a dăruit cu viața îndelungată.

Așa, despre Adam se spune că a trăit 930 ani; Set a trăit 912 ani; Enos 905 ani; Cain 919 ani; Malaleel 895 ani; Iarad 962 ani; Enoch 865 ani; Mathusalem 969 ani; Lameck 777 ani; Noe 950 ani.

După potop, oamenii au trăit mai puțin. Viața lor totuși s'a lungit la câteva sute de ani. Dintre oamenii cari au trăit după potop, cea mai lungă viață a avut-o Sem, care a trăit 600 ani. Arphaxat a trăit 338 ani; Sale 448 ani; Hever 464 ani; Phaley 239 ani; Ren 239 ani și Sarug 230 ani. Alții au trăit mai puțin, dar au trecut totuși peste o sută de ani. Așa Nahor a trăit 143 ani; Sarah 127 ani; Ismail 137 ani; Isaac 180 ani; Iacob 147 ani; Iostf 110 ani; Job 217 ani; Amram 137 ani; Moise 120 ani și Aron 110 ani.

Pe vremea Grecilor și Romanilor vechi încă au fost mulți oameni cari au ajuns bătrânețe adânci. Astfel despre Epinedid din Creta se spune că a trăit 157 ani. Hipocrate a trăit 104 ani. Despre Sofocle se zice că a murit înădușit cu o boabă de strugure, în vârstă de 130 ani. Galteu a murit la vârstă de 140 ani; Egitmus a murit la vârstă de 200 ani, iar Democrit la vârstă de 140 ani.

Socrate, marele vorbitor al vremii vechi a trăit 160 ani. Despre Asclepiad, se spune că a murit din cauza unei lovituri la vârsta de 150 ani.

Tuisco, regele Germaniei a trăit 170 de ani, iar Dadon, regele Iliriei, a trăit 500 ani.

Homer spune despre Nestor, fiul lui Nestor și a lui Olovis, că a trăit 300 de ani.

Phlegon povestește despre Sybilla din Erythrea, oă ar fi trăit 1000 de ani, iar Sybilla din Samos ar fi trăit 500 ani.

Pliniu, în cărțile lui spune despre muzicantul Xenophil, oă la vârstă de 130 de ani părea așa de tânăr oă și un om în vârstă de 50 aai.

Despre hinduși se zice că trăiesc până la 400 ani. Cauza acestei vieți

că nu am tipărit decât foarte puține exemplare

lungi ar fi hrana pe care o întrebuințează și care stă mai mult din vipere.

Tot Pliniu amintește în cărțile lui, câteva femei cu viață lungă, anume *Tarentia*, fiica lui Cicero a trăit 130 ani; *Claudia* a trăit 125 ani și a avut 25 de copii. *Galeria* a trăit 104 ani, iar *Samilla* 110 ani. Despre *Luceya* se spune că la vârsta de 100 ani juca la teatru tot felul de comedii.

În vremurile vechi n'au ajuns toți oamenii vârsta de sute de ani. Și atunci au fost oameni a căror bătrânețe nu se prea deosebea de bătrânețele de azi. Astfel *Regele David* a trăit numai 71 ani; *Samuel* a trăit 76 ani. *Prorocul Ose* a trăit 78 de ani, iar *Isaia* 84 de ani. *Tobie* a ajuns vârsta de 98 ani.

Astfel între durata vieții oamenilor din vremea veche și a oamenilor de azi nu este prea mare deosebire. Și azi sunt în multe părți, oameni cari poartă povară de ani mulți și de multeori acești învredniciți ai sorții, nu sunt dintre cei mai puternici și cu traiu mai îndestulitor.

Ion Popu-Câmpeanu

Casa Națională de Economii

Omul în viață muncește mult, mult de tot, pentru a-și asigura existența lui și a familiei. Se gândește la urmași, cărora vrea să le asigure până la necesară viață. Tatăl de familie vesnic este ocupat de acest lucru.

Așa gândiau și marinarii din portul Hamburg. Munca lor grea și periculoasă i-a făcut să se gândească la zile de apoi ale familiei lor. În dorința ferbinte de a le asigura existența, s'au hotărât a înființa prima casă de păstrare a economiilor lor, de unde, în caz de nenorocire, familia lor să poată fi ajutorată.

Într'un gând și într'o simțire au pornit cu toții a aduna ban cu ban din munca și prisosul venitului lor, depunându-l la această casă de păstrare, de economie. Harnici și dornici de fericirea familiei lor, au realizat o astfel mare și însemnată instituție, care dăinuiește și azi ca un lucru sfânt.

Importanța casei de economie au peste mult s'a văzut. Nenorocirile întâmplare în viața marinarilor de pe mare, a adus cu sine jale în sânul familiei lor. De acum singura mângâiere le era îndreptată în spre Dumnezeu și în spre Casa de păstrare a economiilor, care le va da și asigura pâinea cea de toate zilele.

Orfanii aveau de acum înainte drept părinte ocrotitor, pe mama lor scumpă și economiile adunate de tatăl lor în timpul vieții. Bine glăsuiește versurile de mai jos, închinată economiei:

*„Slăvită fii, economie
Și muncă binecuvântată;
Orfanului, voi țineți locul,
Cel sfânt de mamă și de tată”.*

Omul, ființa cea mai aleasă a lui Dumnezeu, înzestrată cu suflet și judecată limpede, trebuie să se gândească la ziua de mâine pentru sine cât și pentru urmașii lui. Trebuie să aibă în fața ochilor lui proverbul românesc: „bani albi pentru zile negre”. Seșparea lui cât și a familiei din ghiarele necazului niciodată n'a putut fi mântuită, decât numai prin simțul prevederii, al economiei, din timpurile bune, pentru timpurile negre ale vieții.

Părinții lasă urmașilor case, pământ, adesea bani economisiți în timpul muncii lor. Economii sunt depuse la vr'o bancă, de mare încredere, încredere de care azi aproape că nu mai putem vorbi, căci aproape toate au fost lovite de boala cea necruțătoare a crizei. Băncile, rând pe rând, și-au închis ușile, iar economiile celor cruțători au rămas doar numai scrise în registre. Numărul celor rămași de pagubă astfel a fost mare.

Încrederea a început să scadă zi de zi, lăstindu-se ca buruiana cea rea.

Statul, văzând această nenorocire abătută asupra țării, înființează în anul 1932, o casă asemănătoare cu a marinarilor din portul Hamburg, numindu-o Casa Națională de Economii. Instituție nouă, având drept pildă de organizare și, un număr mare de state, care deja la această dată aveau case de economii puternice. Cu garanția statului la baza noii instituții publicului a început a-și recăștiga încrederea pierdută. Zi de zi, lună de lună, an de an, încrederea se mărește, iar economiile cetățenilor găsesc loc sigur. Pusă la îndemâna fieceștrui, pe lângă fiecare oficiu postal din țară, strânge în scurt timp economiile tuturor celor cruțători și cu grija la ziua de mâine.

Casa Națională de Economii primește spre fructificare economiile tuturor persoanelor, începând dela 50 lei până la sumele mai mari. Libretul de economii pe care-l primim, în urma depunerii, ne dă dreptul să ridicăm, din economiile noastre, orice sumă și dela orice oficiu postal din țară. Toate depunerile făcute sunt ținute secret, nu pot fi urmărite, iar economiile și dobânzile ne sunt garantate de stat.

Un alt avantaj al economiilor depuse la Casa Națională de Economii este acela, că depunerile până la 100.000 lei cât și dobânzile lor până la 12.000 lei sunt scutite de orice impozit.

Astăzi valoarea acestor economii se ridică la suma de peste 5 miliarde lei, bani producători de dobânzi sigure, garantate de stat. Sumă mare, dar totuși asemănându-o cu a altor state, vom constata că este mică.

În Japonia valoarea economiilor se ridică la o sumă cu adevărat înspăimântătoare, strânse de cei 45 milioane de depunători. O adevărată putere reprezintă aceste economii pentru țara lor mică, dovedind prin aceasta că poporul japonez este un popor cruțător și străgător. La noi se cruță foarte puțin, dar în schimb se cheltuiește foarte mult.

Cu cât valoarea economiilor dintr'un stat va fi mai mare, cu atât situația poporului și a țării este mai puternică. Lipsa de economii face pe cetățeni și state, să recurgă, în caz de lipsă, la împrumuturi dela popoare și țări cruțătoare, strângătoare și bogate. În mâna lor se află adevărata bogăție, datătoare de viață, la care recurg statele sărace, cerându-le împrumuturile. Împrumuturi plătibile cu foarte mare greutate, din cauza dobânzilor mari și a termenului lung de plată. Generații de rândul plătesc împrumuturile făcute pentru propășirea și consolidarea țării.

Având economii, statul poate recurge la ele, împrumutându-se pe lângă condițiuni bine fixate, plătiind dobânda nu străimilor, ci naționalilor și nefăcând export de ban. O țară, cu cât va avea economii mai mari, cu atât mai mult va fi de sine stătătoare și va putea progresa alături de marile state civilizate.

Să facem deci economii! Să privim la animalele și găzele pământului, cari respectă

această lozincă, făcând provizii, economii de hrană pentru timpul greu al vieții! Să ne hotărâm de azi înainte că vom renunța la lucrurile nefolositoare vieții și sănătății. Fumatul și consumarea băuturilor alcoolice aduc cu sine risipă de ban, iar în al doilea rând ne apropie mai de grabă de mormânt. Bani cheltuiți în acest scop să-i dispunem la Casa Națională de Economii, creându-ne economii frumoase, înzestrându-ne fetele cu zestre și dând astfel, cea mai frumoasă pildă urmașilor și deapropo-pelui nostru.

Căci e rușinos să mori sărac, neputând a Economisi nimic în vara vieții după cum spune poetul francez Prudhomme în poezia sa „toamna”:

*„Urmează pilda ce și-o dă natura:
În vara vieții economisește,
Căci toamna cade frunza din copac.
Își cade părul, frunza se încrețește...
Și nu uita în veci înodătura:
E rușinos și greu să mori sărac.”*

Deși măntuirea din nevoi se poate găsi în economie!

Prof. Olimplu I. Barna

Mărunțișuri de folos

Gândacii din hambar. Când grăul din hambar s'a umplut de gănganii, trebuie să se curățe bine hambarul, măturându-se toate colțurile și crepăturile, apoi se ung scândurile și pereții, cam până la o jumătate de metru cu un amestec de oțet și usturoi. Mirosul ține 2—3 săptămâni și în acest timp nici o gănganie nu se apropie de grăul din hambar. Grăul nu prinde mirosul de usturoiu.

Apărarea copacilor de furnici. Se presară cenușă în jurul copacilor. Cenușa trebuie înodată după fiecare ploaie. Furnicile nu se mai ating de copaci să-i strice.

Cât lapte sugă un vițel. Vițelul, dela naștere și până la înțarcat, sugă până la 700 litri lapte; vițelele sug mai puțin. În cea dintâi zi dela naștere un vițel sugă 1—4 litri lapte. Între a 5—10 săptămână vițelul sugă până la 4 litri lapte pe zi. Din săptămâna a 5-a și până la înțarcat sugă din ce în ce mai puțin, ajungând pe urmă numai la un litru pe zi.

Albinele și nucii. Albinelor nu le place mirosul frunzelor de nuc. Roiurile de albine nici odată nu se pun pe nuc. Albinele fug de nuc. De aceea stupii să se pună sub ori ce pom, afară de nuc.

La ce sunt buni pepenii. 1. Zeama de pepene la țară se întrebuințează pentru a albi pielea. 2. Pepenele murat, prăjit cu unt de lemn, se pune la buboaie, ca să dea înapoi. 3. Zeama de pepene murat, se bea pe stomacul gol, câte un pahar, ca purgativ. 4. Contra durerilor de cap, la friguri se pun felii de pepene pe frunte și pe tâmplă.

Bostanii sunt buni la ieșirea afară. Bostanul prăjit pe untură de porc se pune ca o blejeală la gâtul celor cari suferă de gâlci.

Castraveții sunt buni pentru a vindeca fața obosită. Se freacă cu putere fața, gâtul și ceafa cu felii proaspete de castraveți verzi. Nu se șterge, ci se lasă să se usuce și numai apoi se spală cu apă curată. Pielea își capătă puterea și oboseala dispăre. Când te speli pe obraz, pune în apă și zeamă de castraveți verzi și vei căpăta pielea albă și moale.

Celea mai multe pasări din lume. Celea mai multe pasări de pe fața pământului trăesc în India, lângă munții Himalaia. Aici trăesc 600 feluri de pasări.

Vacile cari nu stau la muls. Când o vacă dă cu piciorul și nu stă la muls, trebuie muiată în apă rece o pânză, care apoi se pune pe spina vacii. Vaca stă la muls ca prin minune și lasă tot laptele.

Curățirea acelor de rugină. Acele ruginite se pun într'o sticlă cu petrol, care se astupă

De pe masa nici unui creștin bun și adevărat

bine. Rugina se topește de pe ace. Se scot din sticlă și se freacă între două foi de hârtie groasă. Acele se fac lucitoare și curate ca din fabrică.

Mucegaiul de pe carne. Pentru ca să se deparțeze mucegaiul de pe carne, se stropește carnea cu apă, în care s'a topit sare multă. După câteva zile mucegaiul se duce și pe carne se văd stelute de sare.

Curățirea cârpelor de bucătărie. Cârpel de bucătărie se fierb în apă în care s'a pus puțin borax. Grăsimea din cârpă iese ușor. Cârpel se aibesc și devin curate. Boraxul omoară și germeii de boale.

Coloarea pânzeturilor. Când o pânzetură îți pierde culoarea la spălat, e bine să se ztropească cu puțină apă rece și să se toarne peste ea oțet fierbinte. Pânzetura se întoarce ca oțetul s'o răbească bine, apoi se lasă să se răcească. După aceasta se poate spăla fără să-și mai piardă culoarea.

Boul bun de muncă. Un bou, ca să poată munci cum se cade, trebuie să aibă mai multe însușiri. Mar întâi să aibă vârsta de cel puțin patru ani. Boul mai mic de patru ani nu poate munci îndeajuns și, fiind prea crud, se strică repede. Se aibă spinarea dreaptă, șoldurile largi, pieptul mare, picioarele scurte și groase. Boul cu spinarea încovoată, țuguat la șolduri și cu picioarele lungi, nu e bun de muncă. Boul bun de muncă trebuie să aibă și mersul ager și apăsător, să nu-și târăie picioarele și să nu se lege în mers. Ori cât de frumoasă făptură va avea un bou, dacă nu e bine îngrijit și nu e bine hrănit, nu va putea munci. Prin muncă puterile se sleiesc. Prin hrană bună și îndestulătoare puterile pierdute iar să câștigă.

Scoala vieții

Pentru ce suntem în lume. Un misionar, și anume episcopul Hennings din China, a adunat mai mulți chiezi în jurul său ca să-i învețe religia creștină. Le-a pus întrebarea, pentru ce suntem în lume. Iată răspunsurile pe cari le-a primit: Unul a răspuns: „Ca să mâncăm”, altul: ca să mă chiuiesc și necajesc”; al treilea era muncitor care căra gaoi cu măgarul; el fiind pigă și exezăd în călătoria sufletului distruo fiștă istr'alta (metempsihoz). A răspuns: „Acuma trage măgarul meu carul, iară eu îl măs dinapoi; după moarte eu voi trage carul, sufletul meu mutându-se în măgar iară măgarul meu mă va măs pe mine, sufletul măgarului mutându-se în mine”.

Iată ce răspund pigării la întrebarea din Catechism: pentru ce suntem noi oamenii pe pământ.

Și ce frumos răspundem noi creștinii: „Pentru ca să-l cunoaștem pe Dumnezeu, să-l iubim, să-i slujim și astfel să ajungem la fericirea cerească”.

Cel mai plăcut lucru pentru Dumnezeu. Unui pustnic din deșertul Egiptului îi apără într-o zi un înger și-l întreba: „Ce crezi tu că este lucrul cel mai plăcut pentru Dumnezeu?” „Un om care-și păstrează curățenia sufletului primită în sfântul botez până la mormânt”, răspuns pustnicul. „Nu”, fu răspunsul îngerului. „Un misionar care, mergând între popoarele păgâne, propovăduiește evanghelia lui Hristos și întoarce la creștinism sute de mii de suflete”. — „Nu”, răspuns îngerului, „ți spun însă eu: cel mai plăcut lucru pentru Dumnezeu este întoarcerea unui păcătos dela păcatele sale prin sf. taină a pocăinții, și unirea lui cu Isus prin sf. împărtășanie”.

Câte odată și gluma poate avea urmări groase. În orașul Bodaiho din Baical (Rusia, Siberia) o mamă, care avea în leagăn un copilăș, a trebuit să meargă anul trecut în oraș ca să-și cumpere ceva. De îngrijitor al copi-

lașului a lăsat pe copilul ei de cinc ani. „Să grijești de copilăș și leagă-l, ca să nu plângă!” — a poruncit mama. „Ce să fac însă dacă plânge copilul?” — „Să-i tai limba” — zise mama în glumă și surizând.

Când s'a reîntors mama, după o oră bună, a aflat urme de sânge pe perinița din leagăn. Privind apoi mai bine, a aflat că copilășul este mort și că pe țol zace un foarfecă sângeră. Abia atunci și-a dat seama de greșălia ce se întâmplase că adevărat copilul cel mai mare i-a tăiat limba fratelui său cu foarfeca, dacă a văzut că tot plânge. Copilășul a murit în urma pierderii de sânge.

Nenorocita mamă atunci și-a izbit copilul cu atâta putere cu capul de perete, încât acesta a rămas mort pe loc, iară ea, văzând ce se întâmplase, s'a urcat în pod și s'a spânzurat.

Trei maice. Trei maice sunt cari mi-au ajutat să mă fericesc în viață: Mama care m'a născut, Maica noastră Preacurată și pururea Fecioară Maria și Maica noastră sufletească, sfânta biserică.

Mama mea trupească m'a purtat în pântece, m'a născut, m'a crezut, a suferit stătea pentru mine și cu mine. Câte nopți m'a durmit pentru mine, cât nu și-a tras dela gură și cât de mult s'a îngrijit de mine!

Ea, maica, a fost aceea care m'a învățat, din fragedă copilărie, să mă rog lui Dumnezeu și Preacuratei sale Maice. Și ce frumos îmi povestea despre Preacurata Vergură! Cu câtă înzestrare și cu câtă dragoste! Urmarea a fost că am făcut pe o iubă și eu, iară astăzi ea îmi este tot sprijinul la Tatăl și la Fiul și la Sfântul Spirit.

Tot maica m'a condus mai întâi și la biserică. Și ea m'am minusat când am văzut mai întâi sfânta slujbă! Abia pe rând m'am dămirit că biserică este a treia maică a mea. Ea m'a scăpat, prin sf. botez, de păcatul strămoșesc; ea m'a împăcat cu Dumnezeu după ce am căzut din nou în păcat; ea m'a împărtășit cu sfântul trup și sânge al Domnului și Mântuitorului nostru Isus Hristos; ea mi-a binecuvântat căsătoria; ea m'a îngrijit în boala mea cea grea, dându-mi sfânta ungere de pe urmă; ea mi-a îngropat pe tatăl meu și m'a mângâiat în marea mea durere de pe atunci; ea mi-a primit copiii între creștini, ea mi-a binecuvântat casa și țarina și tot ceea ce am, și tot ea mi va da seale din urmă mângâieri, când voi pleca din lumea aceasta.

Trei maice, cari de cari mai mari binecuvântătoare ale mele! Ori pe care voi dispregui-o ori voi necinsti-o, păcătoesc amar și mă dovedesc fiu rău și necinstit al ei. Mai bine rabdă orice, de ele trei însă nu mă despărțese niciodată, niciodată!

Oameni mari ești din familie cu copii numeroși. O seamă de oameni sunt de părerea că nu se pot naște oameni de seamă din familie cu copii mulți. Adevărul este tocmai contrarul:

Ioan Sebastian Bach, unul dintre cei mai mari compozitori muzicali, s'a născut dintr-o familie cu opt copii. Daniel O'Connell, marele conducător al Irlandezilor, a avut încă nouă frați. Iosif von Fraunhofer, descoperitorul ochelunilor moderne, a fost al zecelea copil al unei familii sărace. Gotthold Ephraim Lessing, unul dintre cei mai mari critici ai lumii, a fost al 13-lea copil al mamei sale. Napoleon Bonaparte, vestitul general și împărat francez, mai avea 13 frați. Sfânta Catarina de Siena a fost a 23-a dintre cei 24 frați ai ei. Sfântul Ignatius de Loyola, vestitul întemeietor al or-

dului iezuiților, a fost cel mai tânăr dintre cei 13 frați ai săi. Sfântul Clemente Maria Hofbauer, marele apostol al Austriei, și marele muzicant H. yda, au fost surceii unor familii cari au avut 12 copii. Sfântul Francis Xavieriu a fost al șaselea copil al părinților săi. Sf. Tereza de Prunel Isus a fost al nouălea copil al tatălui ei. Görres, marele conducător al catolicilor germani, a fost al 8-lea copil al familiei sale. Predicatorul protestant Lavater a fost al 12-lea copil. Papa Pius X. al 9-lea copil. Marele predicator și episcop francez Fénelon al 13-lea, vestitul episcop catolic englez Vaughan al 9-lea copil, reîntrecutul scriitor popular german Alban Stolz al 16-lea copil, Benjamin Franklin, vestitul inventator, al 17-lea copil al familiei.

Iată așadar, că nu au dreptate cei ce spun că copiii târzi și din urmă nu prea sunt inteligenți. De ce genii și sfinți ar fi fost lipsită lumea, dacă părinții acestor oameni mari s'ar fi gândit că bănțenii noștri și nu i-ar fi lăsat să se nască, adevărat i-ar fi omorât încă în pântecele mamelor!

Culese și prelucrate de I. M.

Concurs

Comitetul central al „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român „Astra” Sibiu, publică concurs pentru următoarele burse pe anul școlar 1935/1936.

1. 3 burse à Lei 1500 anual, din fundațiunea „Nicolae Rusu și soția sa Cornelia, născută Man” din Polana de Arleş, pentru tinerii gr. ort. și gr. cat. cari urmează o școală normală, secundară, militară, industrială sau de meserii, preferiți fiind urmașii direcți ai următoarelor rudeni: a) al nepotului de soră Nicolae Fodorean; b) al celor 6 copii rămași de preotul I. Bărsan din Sâncraiu, jud. Mureș; c) al Mariei Trif, născ. Man, Bistrița; al Otiliei Pop născ. Man, Gherla și al văd. Letiția Coltor, născ. Man din Turda.

2. 3 burse à Lei 1000 anual, din fundațiunea „Ninița și Daniel Monasterianu” pentru 3 elevi, originari din Sânmarghita, jud. Someș înscriși la Liceul „A. Mureșanu” din Dej, preferându-se descendenții familiei Pavel și Floare Monasterianu.

3. 4 burse à Lei 500 anual, din fundațiunea „Ninița și Daniel Monasterianu” pentru 4 ucenici cu purtare bună de pe la meștrii de diferite meserii, fiind preferiți ucenicii originari din Sânmarghita, Mica, Bața și Branștea (fost Arpașten, jud. Someș).

4. 1 bursă de Lei 1000 anual, din fundațiunea „Petran” pentru studenții cari urmează Universitatea, de belearte sau Academia de muzică și artă dramatică.

5. 1 bursă de Lei 1200 anual, din fundațiunea „Ioan Rusu și soția sa Ecaterina” pentru elevi sau eleve, cari urmează școala secundară sau școala superioară de comerț, preferiți fiind descendenții surorilor fundatorilor Sofia și Anica.

6. 1 bursă de Lei 2500 anual, din fundațiunea „Petru Mureșanu-Sireganu și Maria Rus” pentru elevi sau eleve la școlile secundare, studenți la Universitate sau Academie, preferiți fiind înrudiții cu fundatorii.

Reflectanții la aceste burse vor avea să înainteze, până la 20 Ianuarie 1936, comitetului central al „Asociațiunii”, str. Șaguna Nr. 6, Sibiu, împreună cu cererea următoarele acte: 1) Certificat școlar, 2) Certificat despre situația materială a părinților, 3) Certificat de naș-

tere, 4) Cei înrudiți cu fondatorii vor înainta și un certificat dela preotul comunei despre gradul de rudenie cu fondatorii.

La încheierea fiecărui an școlar bursierii vor avea să-și justifice, cu certificate școlare, nota obținută în anul școlar expirat, în caz contrar bursa se va declara vacantă.

Se observă că dorința fondatorilor este, ca toți cei cari vor beneficia de aceste burse, să restituie — după ce vor fi pășit pe o carieră și vor fi ajuns în stare materială independentă — bursa primită, ca astfel pe viitor să poată fi ajutoarați și alți tineri la învățătură.

Cărți nouă

Am primit la redacție:

Calendarul Agrului, 1936, tipărit la Oradea cu frumoase articole de cunoștințe folositoare, de petrecere și în legătură cu viața bisericii unite. Potrivit mai ales pentru membrii Agrului. Prețul 10 Lei.

Calendarul Bunului Creștin pe anul Domnului 1936, scos de Părinții dela Bixad. Prețul 12 Lei. Are colinde, poezii religioase, cunoștințe folositoare și articole religioase, adevărată hrană sufletească.

Calendarul Săteanului pe 1936, întocmit de Horia Petra-Petrescu. Conține poezii, glume, sfaturi economice și articole cu întâmplări, din lume și țară, petrecute în acest an.

Calendarul Amicul Poporului pe 1936, tipărit la Sibiu, întocmit de Horia Petra-Petrescu, cu întâmplări din țară și lume, multe sfaturi gospodărești, poezii și glume!

Siminic. — Poezia trimisă cuprinde și unele părți bunișoare însă totuși nu atinge încă măsura spre a putea fi publicată. Mai încercați.

Correspondentului ocazional din Berghin. Din darea de seamă ce ne ați trimis reese că Agrul din Straja muncește într'un chip vrednic de laudă. Totuși n'o putem publica deoarece n'are nici o garanție, cum se obișnuiește în asemenea cazuri; lipsește până și iscălitura Dvs.

Țăgorean Ioan. Cartea ce ne cereți nu se află. Bații i-am trecut toți în abonament.

Pop Ioan. Am primit abonament pe 1934.

»Astra« Rodna Abonamentul plătit până la 31 Dec. 1935.

Vlad George. Am primit 100 Lei. Aveți de plătit încă 290 Lei până la 31 Dec. 1935.

P. S. Achitat abonamentul până la 31 Dec. 1935. Am primit câte 150 Lei dela următorii: Gr. Sâmpălean, Luca Berariu, Curatorul bisericii Nearșova, Toma Suci, D. Todoran, Dionisiu Dancea, Moldovan Pascu, Demeter Ioan, Pop Ioan, Ioan Bohățiel, Pauletti Silviu, Agru Borșa, Sfârlea Nicolae, Chira Vasile, Ioan Modor, George I. Pandrea, Nicolae Comșa, George Șonălean, Ioan Crișan, Rusu Iosif, Benedict Oltean, Țăgorean Ioan.

Alte sume: Petruț Teodor a M. 73; Ioan Miclea 272; S. Lazar 50; Ioan Dos I. Teodor 300; Ioan Iovănuț 200; Vlad George 100; Teodor Togănel 300; Iuhas Ștefan 75; Dr. V. Crișan America 386; Simăndan Pavel 200; Horvat Ioan 100; Avram Orha 300; Mihai A. Căliman 40; Astra Rodna 280; Micle Ioan I. G. T. 170; Dărămuș Nicolae 40; Mărza Vasile I. V. 40; Mărza Iacob I. I. 138; Văd. Luiza Cocian 75; Victor Jurma 100; Dumitru Frățilă 200.

Redactor: IULIU MAIOR

RECLAMA
este sufletul comerțului

Încă un calendar

Circularul nr. X a. c. al Prea Venerabilului Ordinariat al Maramureșului, publică sub titlul de mai sus următoarele.

În editura bunei gazete pentru popor, care este »Unirea Poporului« dela Blaj, s'a scos și anul acesta (acum pentru a treisprezecea oră) *Calendarul dela Blaj*, având pe copertă și de astădată icoana-simbol a istoricei catedrale de acolo.

Dar nu numai în această parte externă s'a păstrat la acest binecunoscut calendar porunca tradiției locale, ci mai mult încă la partea internă a cuprinsului, care se prezintă, ca totdeauna, cu material nou, inedit, a cărui lectură îți face o adevărată plăcere. Clișee bune, de actualitate, ridică și de astădată foarte mult valoarea acestui calendar, pe cât de creștinesc pe atât și de românesc în toate fibrele sale.

Îl recomandăm cu bună inimă tuturor, anunțând că, deși are aproape 150 pagini, se poate cumpăra pentru numai 12 Lei exemplarul.

Anunț

Se aduce la cunoștință amatorilor că la Oficiul postal Blaj în cancelaria oficiului la orele 10 dimineața pe ziua de 30 Decembrie a. c. se va ține licitație publică cu oferte închise pentru concesiunea antreprizei postale B.aj Roșia de Secaș.

Dnii concurenți sunt rugați a se prezenta în cancelaria oficiului cu o jumătate de oră mai înainte de începerea licitației, pentru a lua cunoștințe de caetul de sarcini.

Odată cu oferta, concurenții vor depune o garanție provizorie în numerar egală cu 5% din cuantumul subvenției specificate în oferte pe timp de 2 (doi) ani.

I. Bolangiu
diriginte

Cine n'a avut vreodată durere?

Cine n'a fost vreodată bolnav?

Cine nu și-a pierdut vreo rudă de aproape ori chiar tată sau mamă?

Câte alte nenorociri nu are omul, an de an, uneori și mai des!

Chiar de aceea să nu fie nici un cetitor care să nu ceară, dela oricare librărie din țară, Nr. 13 din „Cărțile Bunului Creștin“ scrise de *păr. profesor Iuliu Maior*:

„Durerea, sora noastră nedespărțită“

Cartea este împărțită în trei capitole. În capitolul I. ni-se arată, ce păreri aveau diferite popoare dinainte de venirea Mântuitorului despre durere. În partea II. ni-se arată mângăierile religiunii creștine pentru cei îndurerați, iar în partea III. ni-se dau mângăieri pentru diferite prilejuri.

Cartea aceasta are 152 pagini și se vinde cu 12 Lei.

Cumpărând dela Librăria Seminariaală cel puțin 10 exemplare deodată, primești una în cinste și nu plătește porto postal.

ICONOSTASE,

pictura murală, artistică
execută pictorul

ANTONIU W. ZEILER

Atelier fondat în anul 1903 în BLAJ

(358) 1 - 13

Cețiți și răspândiți

„UNIREA POPORULUI“

A apărut!

Calendarul dela Blaj pe 1936

care cuprinde, pe lângă toate celea ce se cer dela un calendar, și nelipsitul *Indreptar bisericesc* pentru cantori și preoți, cu tipicul tuturor duminicilor și sărbătorilor de peste an.

Apoi o bogată parte pentru „*învățătură și petrecere*“ cu îndemnuri creștinești, sfaturi folositoare la toate trebuințele, povestiri, poezii, glume și numeroase chipuri din țară și din toată lumea.

În acest an, plin de necazuri și de poveri, am ținut seamă de lipsa de bani a cetitorilor și am stabilit prețul calendarului popular, la 12 Lei exemplarul. Și omul cel mai necăjit poate rupe dela necazurile sale un preț așa de neînsemnat. Calendarul anului acesta e cu mult mai bogat decât în alți ani, și cu mai multe chipuri. Cu toată scumpetea hârtiei și a clișeeilor, am stabilit acest preț ca să poată fi cumpărat de toți. Cine-l cere prin postă va mai trimite *doi Lei* pentru spese.

Pe așteptare, nu putem trimite calendare!

Cine dorește să aibă calendar frumos și ieftin, să ceară dela „*Redacția și Administrația Unirea Poporului*“, Calendarul dela Blaj.